

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe
za okres zakończony 31.12.2019 roku

Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	3
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH.....	8
1. Informacje ogólne	10
2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	12
2.1. Profesjonalny osąd	12
2.2. Niepewność szacunków.....	12
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
4. Korekta błędu	14
5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	14
6. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2020 roku i później.....	18
7. Istotne zasady rachunkowości	19
7.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	19
7.2. Przychody	19
7.3. Zysk netto na akcję	19
7.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	20
7.5. Koszty finansowania zewnętrznego	20
7.6. Odprawy emerytalne.....	20
7.7. Płatności w formie akcji własnych.....	20
7.8. Podatki	21
7.9. Rzeczowe aktywa trwałe	22
7.10. Wartości niematerialne.....	22
7.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	23
7.12. Zapasy.....	24
7.13. Aktywa finansowe.....	24
7.14. Utrata wartości aktywów finansowych.....	25
7.15. Zobowiązania finansowe oraz pozostałe zobowiązania.....	25
7.16. Rachunkowość zabezpieczeń	26
7.17. Pochodne instrumenty finansowe	26
7.18. Rezerwy.....	26
8. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	27
9. Sezonowość działalności	27
10. Przychody i koszty	27
10.1. Przychody ze sprzedaży	27
10.2. Pozostałe przychody operacyjne	28
10.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	28
10.4. Przychody finansowe	29
10.5. Koszty finansowe.....	29
10.6. Koszty według rodzajów.....	29
10.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	29
10.8. Koszty świadczeń pracowniczych	30
11. Podatek dochodowy.....	30
11.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	30
11.2. Odroczony podatek dochodowy	31
12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	31
13. Zysk przypadający na jedną akcję	32
14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	32
15. Zobowiązania z tytułu umów leasingu.....	33
16. Świadczenia pracownicze	33
16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia.....	33
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	35
18. Wartości niematerialne	37

19.	Inwestycje w jednostki zależne i współzależne.....	38
19.1.	Inwestycje w jednostki zależne.....	38
19.2.	Inwestycje w jednostki współzależne	40
19.3.	Opis zabezpieczeń ustanowionych na długoterminowych aktywach finansowych.....	41
19.4.	Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych.....	41
20.	Pozostałe należności długoterminowe	41
21.	Zapasy.....	41
22.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	42
23.	Rozliczenia międzyokresowe.....	43
24.	Pochodne instrumenty finansowe	43
25.	Udzielone pożyczki	43
26.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44
27.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe.....	44
27.1.	Kapitał podstawowy.....	44
27.2.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	45
27.3.	Pozostałe kapitały.....	45
27.4.	Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	47
27.5.	Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji.....	47
28.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	47
29.	Rezerwy.....	49
30.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	50
31.	Zobowiązania warunkowe	50
32.	Sprawy sądowe.....	51
33.	Informacje o podmiotach powiązanych	51
33.1.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi kapitałowo.....	51
33.2.	Pozostałe transakcje	52
34.	Instrumenty finansowe	54
34.1.	Wartość bilansowa.....	54
34.2.	Hierarchia wartości godziwej	55
34.3.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat	56
35.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
35.1.	Zastosowane kursy walutowe oraz stopy procentowe.....	57
35.2.	Ryzyko stopy procentowej.....	57
35.3.	Ryzyko walutowe.....	59
35.4.	Ryzyko kredytowe.....	62
35.5.	Ryzyko związane z płynnością	62
36.	Zarządzanie kapitałem	63
36.1.	Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.....	63
36.2.	Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	63
36.3.	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	63
36.4.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	63
36.5.	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych.....	64
37.	Struktura zatrudnienia	64
38.	Zdarzenia następujące po dacie bilansu	65

Wybrane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018 przekształcone	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018 przekształcone
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług	1 127 425	1 095 082	262 082	256 646
Zysk z działalności operacyjnej	8 910	50	2 071	12
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	4 974	(3 310)	1 156	(776)
Strata okresu	(3 134)	(8 315)	(729)	(1 949)
Całkowite dochody netto okresu	318	(29 309)	74	(8 869)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	73 816	28 799	17 159	6 749
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(36 621)	(72 883)	(8 513)	(17 081)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(27 127)	45 778	(6 306)	10 729
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	10 068	1 694	2 340	397
Liczba akcji (w szt.)	23 930 769	23 930 769	23 930 769	23 930 769
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł /EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00
Strata na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	(0,13)	(0,35)	(0,03)	(0,08)
	31.12.2019	31.12.2018 przekształcone	31.12.2019	31.12.2018 przekształcone
Suma aktywów	926 971	922 963	217 675	214 643
Zobowiązania razem	360 960	357 270	84 762	83 086
Zobowiązania długoterminowe	194 196	14 811	45 602	3 444
Zobowiązania krótkoterminowe	166 764	342 459	39 160	79 642
Kapitał własny	566 011	565 693	132 913	131 557
Kapitał podstawowy	23 931	23 931	5 620	5 565
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł /EUR)	23,65	26,64	5,55	5,50

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Dane przekształcone	
		01.01-31.12 2019	01.01-31.12 2018
Działalność kontynuowana	Nota		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	10.1.	1 117 923	1 084 745
Przychody ze sprzedaży usług	10.1.	9 502	10 337
Przychody ze sprzedaży		1 127 425	1 095 082
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	10.6.	(765 041)	(776 332)
Koszt własny sprzedanych usług	10.6.	(3 911)	(4 148)
Koszt własny sprzedaży		(768 952)	(780 480)
Zysk brutto ze sprzedaży		358 473	314 602
Pozostałe przychody operacyjne	10.2.	3 050	1 535
Koszty sprzedaży	10.6.	(282 366)	(263 313)
Koszty ogólnego zarządu	10.6.	(48 880)	(48 219)
Pozostałe koszty operacyjne	10.3.	(21 367)	(4 555)
Zysk z działalności operacyjnej		8 910	50
Przychody finansowe	10.4.	10 065	6 367
Koszty finansowe	10.5.	(7 464)	(4 158)
Udział w wyniku jednostki wycenianej metodą praw własności	19.2.	(6 537)	(5 569)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		4 974	(3 310)
Podatek dochodowy	11.	(8 108)	(5 005)
Strata okresu z działalności kontynuowanej		(3 134)	(8 315)
Strata okresu		(3 134)	(8 315)
Strata na jedną akcję za okres (w złotych):	13.		
– podstawowy		(0,13)	(0,35)
– rozwodniony		(0,13)	(0,35)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		01.01-31.12 2019	01.01-31.12 2018 przekształcone
Zysk (strata) okresu	Nota	(3 134)	(8 315)
Inne całkowite dochody netto, w tym:		3 452	(20 994)
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(315)	(202)
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	16.1.	(388)	(249)
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych		73	47
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat	27.	3 650	(20 878)
Rachunkowość zabezpieczeń		10 435	(55 263)
Koszt zabezpieczenia		(5 929)	29 488
Podatek odroczony		(856)	4 897
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki stowarzyszonej		117	86
Całkowite dochody ogółem za okres		318	(29 309)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018 przekształcone	01 stycznia 2018
Aktywa trwałe	Nota	587 511	545 039	511 966
Rzeczowe aktywa trwałe	17.	273 934	264 465	245 444
Wartości niematerialne	18.	1 496	1 167	1 330
Inwestycje w jednostki zależne	19.	289 880	252 394	154 394
Udzielone pożyczki	25.	8 197	14 529	68 138
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	19.	466	3 632	9 115
Pozostałe należności długoterminowe	20.	88	103	112
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.	13 450	8 749	33 433
Aktywa obrotowe		339 460	377 924	382 736
Zapasy	21.	138 507	140 409	145 932
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22.	129 733	151 132	164 133
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.	16 924	17 119	18 210
Należności z tytułu podatku dochodowego		1 691	23 308	6 398
Rozliczenia międzyokresowe	23.	1 997	5 124	3 028
Udzielone pożyczki	25.	5 967	5 954	12 351
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26.	44 641	34 878	32 684
SUMA AKTYWÓW		926 971	922 963	894 702
Kapitał własny		566 011	565 693	595 002
Kapitał podstawowy	27.1.	23 931	23 931	23 931
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	27.2.	114 556	114 556	114 556
Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	27.3.	11 718	3 266	48 029
Koszt zabezpieczenia	27.3.	12 885	17 687	(6 198)
Kapitał z połączenia	27.	(1 073)	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	27.	2 354	2 354	2 354
Pozostałe kapitały rezerwowe	27.3.	393 145	395 679	341 274
Zyski zatrzymane	27.4.	9 039	9 954	73 139
Różnice kursowe z przeliczenia		(544)	(661)	(1 010)
Zobowiązania długoterminowe		194 196	14 811	130 107
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	28.	152 468	-	115 315
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11.2.	13 125	10 166	11 195
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia		4 187	3 675	3 296
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	24 416	970	301
Zobowiązania krótkoterminowe		166 764	342 459	169 593
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	30.	161 166	166 217	159 020
Zobowiązania kontraktowe	30.	582	699	1 125
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych	28.	-	172 111	6 051
Rezerwy	29.	2 977	2 800	2 722
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	2 039	632	675
Zobowiązania razem		360 960	357 270	299 700
SUMA PASYWÓW		926 971	922 963	894 702

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018 przekształcone
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	(3 134)	(8 315)
Korekty o pozycje:	76 950	37 114
Udział w zysku/stracie jednostek wycenianych metodą praw własności	6 537	5 569
Amortyzacja	26 307	23 178
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	(362)	(2 543)
Odsetki i dywidendy netto	1 305	2 616
(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	(5 731)	114
Zmiana stanu należności	21 415	13 010
Zmiana stanu zapasów	1 900	5 523
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(1 815)	4 531
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	3 062	(2 055)
Podatek dochodowy zapłacony	15 686	(18 000)
Podatek wykazany w rachunku zysków i strat	8 108	5 005
Rezerwa na świadczenia emerytalne	366	166
Pozostałe korekty	172	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	73 816	28 799
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości	252	493
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości	(11 722)	(39 102)
Nabycie aktywów finansowych	(46 155)	(98 000)
Dywidendy otrzymane	3 487	485
Odsetki otrzymane	246	1 115
Udzielone pożyczki	(1 141)	(2 210)
Spłata udzielonych pożyczek	6 287	64 336
Wpływ ze sprzedaży jednostki zależnej	12 125	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(36 621)	(72 883)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	-	62 824
Spłata kredytów	(18 942)	(12 221)
Odsetki zapłacone	(5 247)	(4 151)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu/2018:zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(2 938)	(674)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(27 127)	45 778
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	10 068	1 694
Różnice kursowe netto	(305)	(500)
Środki pieniężne na początek okresu	34 878	32 684
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	44 641	34 878
-o ograniczonej możliwości	10	160

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Koszt zabezpieczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	23 931	114 556	21 303	-	3 266	17 687	395 679	(1 073)	2 354	577 703
Przekształcenie danych na skutek zmiany zasad rachunkowości	-	-	(11 349)	(661)	-	-	-	-	-	(12 010)
Na dzień 1 stycznia 2019 roku przekształcone	23 931	114 556	9 954	(661)	3 266	17 687	395 679	(1 073)	2 354	565 693
Pokrycie straty z kapitału rezerwowego	-	-	2 534	-	-	-	(2 534)	-	-	-
Koszt zabezpieczenia w okresie sprawozdawczym	-	-	-	-	-	3 304	-	-	-	3 304
Kwoty przeklasyfikowane do sprzedaży	-	-	-	-	(8 409)	(9 233)	-	-	-	(17 642)
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	-	18 844	-	-	-	-	18 844
Podatek odroczony	-	-	-	-	(1 983)	1 127	-	-	-	(856)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	(315)	-	-	-	-	-	-	(315)
Wynik bieżący	-	-	(3 134)	-	-	-	-	-	-	(3 134)
Wycena jednostek stowarzyszonych metodą praw własności – różnice kursowe	-	-	-	117	-	-	-	-	-	117
Całkowite dochody za okres	-	-	(3 449)	117	8 452	(4 802)	-	-	-	318
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	23 931	114 556	9 039	(544)	11 718	12 885	393 145	(1 073)	2 354	566 011

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku*

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski z zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Koszt zabezpieczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	23 931	114 556	78 444	-	48 029	-	341 274	(1 073)	2 354	601 317
Przekształcenie danych na skutek zastosowania MSF 9	-	-	6 198	-	-	(6 198)	-	-	-	-
Przekształcenie danych na skutek zmiany zasad rachunkowości	-	-	(5 305)	(1 010)	-	-	-	-	-	(6 315)
Na dzień 1 stycznia 2018 roku przekształcone	23 931	114 556	73 139	(1 010)	48 029	(6 198)	341 274	(1 073)	2 354	595 002
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwy	-	-	(54 405)	-	-	-	54 405	-	-	-
Koszt zabezpieczenia w okresie sprawozdawczym	-	-	-	-	-	32 654	-	-	-	32 654
Kwoty przeklasyfikowane do sprzedaży	-	-	-	-	(7 981)	(3 166)	-	-	-	(11 147)
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	-	(47 282)	-	-	-	-	(47 282)
Podatek odroczony	-	-	-	-	10 500	(5 603)	-	-	-	4 897
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	(202)	-	-	-	-	-	-	(202)
Przekształcenie danych na skutek zmiany zasad rachunkowości	-	-	(263)	349	-	-	-	-	-	86
Wynik bieżący	-	-	(8 315)	-	-	-	-	-	-	(8 315)
Całkowite dochody za okres	-	-	(8 780)	349	(44 763)	23 885	-	-	-	(29 309)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku przekształcone	23 931	114 556	9 954	(661)	3 266	17 687	395 679	(1 073)	2 354	565 693

*Zmiana prezentacji

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli „FORTE” S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. powstała z przekształcenia FABRYK MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. w Spółkę akcyjną w dniu 9 grudnia 1994 r. Pierwotnie tj. od dnia 17 czerwca 1992 r. Spółka prowadziła działalność pod firmą „FORTE” Sp. z o. o. w dniu 25 listopada 1993 r. na mocy aktu notarialnego nastąpiło przyłączenie „FORTE” Sp. z o. o. do Spółki pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Spółka prowadziła działalność, aż do czasu przekształcenia w Spółkę akcyjną.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Siedziba Spółki znajduje się w Ostrowi Mazowieckiej na ul. Białej 1.

Skład Zarządu Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień publikacji sprawozdania:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem – Członek Zarządu
- Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu
- Maria Małgorzata Florczuk- Członek Zarządu
- Andreas Disch – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły.

Skład Rady Nadzorczej

- Zbigniew Sebastian – Przewodniczący
- Stanisław Krauz - Członek
- Jerzy Smardzewski – Członek
- Bernard Woźniak – Członek
- Piotr Szczepiórkowski – Członek
- Jacek Tucharz – Członek

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły.

Identyfikacja oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Spółka sporządziła jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji w dniu 16 kwietnia 2020 roku.

Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych i współkontrolowanych:

Jednostki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2019	31.12.2018
MV FORTE GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE MÖBEL AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
FORTE BALDAI UAB	Wilno (Litwa)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE SK S.r.o	Bratysława (Słowacja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE FURNITURE Ltd.	Preston (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE IBERIA S.I.u.	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE MOBILIER SARL	Lyon (Francja)	Przedstawicielstwo handlowe	-	100%
KWADRAT Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	-	81%
<i>*GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.</i>	<i>Bydgoszcz</i>	<i>Zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>-</i>	<i>81%</i>
TM HANDEL Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
TM HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
<i>**FORT INVESTMENT Sp. z o.o.</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
TANNE Sp. z o.o.	Ostrów Mazowiecka	Działalność wytwórcza	100%	100%
DYSTRIFORTE Sp. z o. o.	Ostrów Mazowiecka	Magazynowanie i przechowywanie towarów	100%	100%
Forte Brand Sp. z o.o.	Ostrów Mazowiecka	Dzierżawa własności intelektualnej, wynajem i zarządzanie nieruchomościami	100%	100%
FORESTIVO Sp. z o.o.	Suwałki	Handel surowcami do produkcji płyty wiórowej	50%	50%
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD	Chennai (Indie)	Produkcja i sprzedaż mebli	50%	50%
ANTWERP FP SP. z o. o.	Ostrów Mazowiecka	Pośrednictwo w sprzedaży mebli	100%	100%

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od KWADRAT Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM HANDEL Sp. z o.o. SKA

Z dniem 01 stycznia 2020 roku została zarejestrowana zmiana siedziby niemieckiej spółki zależnej MV FORTE GmbH z Erkelenz Niemcy na Bad Salzufflen Niemcy, ul. Rudolph-Brandes-Allee 19.

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego

W dniu 3 września 2019 roku spółka zależna Forte Mobilier SARL, której działalność przedstawicielstwa handlowego na rynku francuskim była zawieszona od kilku lat, została formalnie wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

W dniu 4 września 2019 roku została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału podstawowego spółki zależnej Forte Brand sp. z o.o. z 65 000,00 zł do 68 500,00 zł. Na mocy tej uchwały zwiększono ilość udziałów z dotychczasowych 1 300 do 1 370 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. Nowoutworzone udziały objął jedyny właściciel Spółki - Fabryki Mebli „FORTE” S.A., w zamian za wkład pieniężny w wysokości 14 000 000,00 zł. Nadwyżka wartości wkładu nad wartością nominalną objętych udziałów została przeznaczona na kapitał zapasowy Spółki.

W dniu 11 września 2019 roku Forte S.A. zawarło z IPOPEMA 160 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych umowę sprzedaży 81% udziałów spółki zależnej Kwadrat Sp. z o.o. Cena zbycia 4 668 udziałów została ustalona na 12 125 tys. zł. W związku ze zbyciem udziałów Kwadrat Sp. z o.o., również Galeria Kwadrat Sp. z o.o., której 100% właścicielem jest Kwadrat Sp. z o.o. przestała być spółką pośrednio powiązaną z Fabrykami Mebli „FORTE” S.A. W efekcie zbycia Spółka wykazała w sprawozdaniu finansowym zysk w wysokości 5 611 tys. zł.

W dniu 13 grudnia 2019 roku podjęto uchwałę w sprawie kolejnego podwyższenia kapitału podstawowego spółki Forte Brand Sp. z o.o. z 68 500 zł do 76 000 zł, poprzez utworzenie 150 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. Nowoutworzone udziały objął jedyny właściciel Spółki - Fabryki Mebli „FORTE” S.A., w zamian za wkład pieniężny w wysokości 30 000 000,00 zł. Nadwyżka wartości wkładu nad wartością nominalną objętych udziałów zostanie przeznaczona na kapitał zapasowy Spółki.

W dniu 23 grudnia 2019 roku Rada Nadzorcza Fabryk Mebli FORTE SA podjęła Uchwałę nr 36/2019, na mocy której wyraziła zgodę na zwiększenie zaangażowania w spółkę FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PL z siedzibą w Indiach (dalej FFPL). Zwiększenie zaangażowania ma nastąpić poprzez zwiększenie kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym do kwoty nie wyższej niż 40 000 tys. INR oraz podwyższenie gwarancji dla FFPL ze 150 000 tys. INR do 300 000 tys. INR. W związku z podjętą Uchwałą Fabryki Mebli FORTE SA w dniu 23 grudnia 2019 roku dokonali wpłaty na poczet podwyższenia kapitału o równowartości 40 000 tys. INR.

2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach**2.1. Profesjonalny osąd**

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

2.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów, środków trwałych oraz udzielonych pożyczek. Skutki przeprowadzonej analizy zaprezentowano odpowiednio: zapasy w nocie 21, środki trwałe w nocie 17. W przypadku udzielonych pożyczek nie stwierdzono przesłanek utraty wartości.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 34.2.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 16.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku z obecną sytuacją, związaną z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa, a jednocześnie biorąc pod uwagę podjęte już decyzje oraz działania planowane i możliwe do podjęcia w przyszłości, Zarząd Spółki ocenił, iż założenie kontynuacji działalności przyjęte do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego jest właściwe. Wpływ skutków COVID-19 na sytuację finansową i wyniki finansowe Spółki opisano szerzej w nocie 38 „Zdarzenia następujące po dacie bilansu”. Z uwagi na to, że sytuacja spowodowana rozprzestrzenianiem się epidemii w Polsce jest obserwowana relatywnie od niedawna, jest bardzo dynamiczna, a działania polskiego i innych rządów na świecie podlegają szybkim zmianom, niektóre z powyżej wymienionych działań zainicjowanych przez kierownictwo są już zakończone, a inne są nadal w toku. W przypadku spełnienia się ryzyka przedłużenia okresu zamknięcia sklepów meblowych w Polsce oraz w krajach w których Spółka operuje (jednocześnie na wszystkich rynkach) ponad okres 4-5 miesięcy, istnieje istotna niepewność, która może budzić poważne wątpliwości, co do zdolności Spółki do kontynuowania działalności. Jednakże nawet najgorsze scenariusze zakładane przez kierownictwo nie przewidują całkowitego zatrzymania sprzedaży w tym okresie, co odzwierciedlają aktualne szacunki Zarządu Spółki co do rozwoju sytuacji.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz wyniki i przepływy pieniężne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Fabryk Mebli „FORTE” S.A. jako Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 31 grudnia 2019 r.

Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2019 rok.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów stan na dzień 31 grudnia 2019 roku przeliczono według kursu średniego NBP z dnia 31 grudnia 2019 roku. Natomiast pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych wyceniono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca.

Poniższa tabela przedstawia zastosowane w sprawozdaniu finansowym kursy głównych walut występujących w Spółce do przeliczenia wartości w walutach obcych.

31.12.2019

waluta	EUR	USD	CHF	GBP	INR
Kurs średni NBP	4,2585	3,7977	3,9213	4,9971	0,0532
Kurs średni arytmetyczny NBP	4,3018	3,8440	3,8731	4,9106	0,0546

31.12.2018

waluta	EUR	USD	CHF	GBP	INR
Kurs średni NBP	4,3000	3,7597	3,8166	4,7895	0,0539
Kurs średni arytmetyczny NBP	4,2669	3,6227	3,7081	4,8142	0,0529

4. Korekta błędu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiła.

5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości**MSSF 16 Leasing**

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

W momencie początkowego zastosowania, Standard miał istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ wymagał ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składników aktywów oraz zobowiązań wynikających z wieczystego użytkowania gruntów oraz umów leasingu operacyjnego, w których jednostka jest leasingobiorcą.

Spółka zastosowała nowy standard od 1 stycznia 2019 roku.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na sprawozdanie finansowe Spółki

Spółka dokonała identyfikacji obecnie występujących umów leasingu finansowego, leasingu operacyjnego oraz poddała analizie umowy na wynajem samochodów, serwerów, maszyn i urządzeń, wynajem powierzchni oraz wieczystego użytkowania gruntów mogących spełniać definicję leasingu zgodnie z MSSF 16.

Przy wdrożeniu standardu Spółka zastosowała podejście uproszczone (bez przekształcania danych porównawczych) ze skutkiem na bilans otwarcia tj. 1 stycznia 2019 roku.

Wdrożenie MSSF 16 spowodowało wzrost sumy bilansowej o 28 019 tys. zł. Prezentacja wpływu w tabeli poniżej:

Wpływ na bilans	Wpływ na dzień 01.01.2019
AKTYWA	28 019
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	23 325
Maszyny i urządzenia	4 182
Środki transportu	512
PASYWA	28 019
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	25 669
Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	22 444
Zobowiązania z tytułu użytkowania pozostałych aktywów	3 225
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	2 350
Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	881
Zobowiązania z tytułu użytkowania pozostałych aktywów	1 469

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Spółka posiadała umowy leasingu operacyjnego na wynajem aut, których okres obowiązywania był krótszy niż 12 miesięcy. Wartość tych umów wyniosła 61 tys. zł, na koniec okresu sprawozdawczego nie występują. Standard MSSF 16 dopuszcza możliwość nie ujmowania umów krótkoterminowych w bilansie. W przypadku ww. umów Spółka skorzystała z tego włączenia.

MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia

Dotychczas udziały w spółce FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Chennai wykazywane były w cenie nabycia.

W celu zapewnienia spójności pomiędzy prezentacją danych finansowych w sprawozdaniu jednostkowym i skonsolidowanym, Zarząd Spółki zdecydował dokonać zmiany w sposobie wyceny inwestycji - na metodę praw własności, zgodnie z zapisami MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach.

Wycena udziałów metodą praw własności polega na początkowym ujęciu inwestycji w cenie nabycia, a następnie korygowana jest o udział inwestora w zmianach aktywów netto spółki.

Spółka, aby zapewnić porównywalność danych, dokonała stosownych przekształceń w okresach porównawczych. Poniższe tabele prezentują wprowadzone zmiany:

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FIANSOWEJ	31.12.2018 (dane opublikowane)	31.12.2018 (dane przekształcone)	różnica
Aktywa trwałe	557 049	545 039	(12 010)
Rzeczowe aktywa trwałe	254 327	254 327	0
Wieczyste użytkowanie gruntów	10 138	10 138	0
Wartości niematerialne	1 167	1 167	0
Inwestycje w jednostki zależne i współkontrolowane	260 974	252 394	(8 580)
Udzielone pożyczki	21 591	14 529	(7 062)
Pozostałe należności długoterminowe	103	103	0
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	8 749	8 749	0
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	0	3 632	3 632
Aktywa obrotowe	377 924	377 924	0
Zapasy	140 409	140 409	0
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	151 132	151 132	0
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	17 119	17 119	0
Należności z tytułu podatku dochodowego	23 308	23 308	0
Rozliczenia międzyokresowe	5 124	5 124	0
Udzielone pożyczki	5 954	5 954	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34 878	34 878	0
SUMA AKTYWÓW	934 973	922 963	(12 010)
Kapitał własny	577 703	565 693	(12 010)
Kapitał podstawowy	23 931	23 931	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	114 556	0
Kapitał rezerwowý z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	3 266	3 266	0
Koszt zabezpieczenia	17 687	17 687	0
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)	0
Program motywacyjny	2 354	2 354	0
Pozostałe kapitały rezerwowe	395 679	395 679	0
Zyski zatrzymane	21 303	9 954	(11 349)
Różnice kursowe z przeliczenia udziałów wycenianych metodą praw własności	0	(661)	(661)
Zobowiązania długoterminowe	14 811	14 811	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10 166	10 166	0
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	3 675	3 675	0
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	970	970	0
Zobowiązania krótkoterminowe	342 459	342 459	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	166 217	166 217	0

Zobowiązania kontraktowe	699	699	0
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	172 111	172 111	0
Rezerwy	2 800	2 800	0
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	632	632	0
Zobowiązania razem	357 270	357 270	0
SUMA PASYWÓW	934 973	922 963	(12 010)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FIANSOWEJ	31.12.2017 (dane opublikowane)	31.12.2017 (dane przekształcone)	różnica
Aktywa trwałe	518 281	511 966	(6 315)
Rzeczowe aktywa trwałe	235 306	235 306	0
Wieczyste użytkowanie gruntów	10 138	10 138	0
Wartości niematerialne	1 330	1 330	0
Inwestycje w jednostki zależne i współkontrolowane	162 974	154 394	(8 580)
Udzielone pożyczki	74 988	68 138	(6 850)
Pozostałe należności długoterminowe	112	112	0
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33 433	33 433	0
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	0	9 115	9 115
Aktywa obrotowe	382 736	382 736	0
Zapasy	145 932	145 932	0
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164 133	164 133	0
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	18 210	18 210	0
Należności z tytułu podatku dochodowego	6 398	6 398	0
Rozliczenia międzyokresowe	3 028	3 028	0
Udzielone pożyczki	12 351	12 351	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32 684	32 684	0
SUMA AKTYWÓW	901 017	894 702	(6 315)
Kapitał własny	601 317	595 002	(6 315)
Kapitał podstawowy	23 931	23 931	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	114 556	0
Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	48 029	48 029	0
Koszt zabezpieczenia	(6 198)	(6 198)	0
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)	0
Program motywacyjny	2 354	2 354	0
Pozostałe kapitały rezerwowe	341 274	341 274	0
Zyski zatrzymane	78 444	73 139	(5 305)
Różnice kursowe z przeliczenia udziałów wycenianych metodą praw własności	0	(1 010)	(1 010)
Zobowiązania długoterminowe	130 107	130 107	0
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	115 315	115 315	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 195	11 195	0
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	3 296	3 296	0
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	301	301	0
Zobowiązania krótkoterminowe	169 593	169 593	0

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	159 020	159 020	0
Zobowiązania kontraktowe	1 125	1 125	0
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	6 051	6 051	0
Rezerwy	2 722	2 722	0
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	675	675	0
Zobowiązania razem	299 700	299 700	0
SUMA PASYWÓW	901 017	894 702	(6 315)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01.2018 - 31.12.2018 (dane opublikowane)	01.01.2018- 31.12.2018 (dane przekształcone)	różnica
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 084 745	1 084 745	0
Przychody ze sprzedaży usług	10 337	10 337	0
Przychody ze sprzedaży	1 095 082	1 095 082	0
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(776 332)	(776 332)	0
Koszt własny sprzedanych usług	(4 148)	(4 148)	0
Koszt własny sprzedaży	(780 480)	(780 480)	0
Zysk brutto ze sprzedaży	314 602	314 602	0
Pozostałe przychody operacyjne	1 535	1 535	0
Koszty sprzedaży	(263 313)	(263 313)	0
Koszty ogólnego zarządu	(48 219)	(48 219)	0
Pozostałe koszty operacyjne	(4 555)	(4 555)	0
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	50	50	0
Przychody finansowe	6 579	6 367	(212)
Koszty finansowe	(4 158)	(4 158)	0
Udział w wyniku jednostki wycenianej metodą praw własności	0	(5 569)	(5 569)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	2 471	(3 310)	(5 781)
Podatek dochodowy	(5 005)	(5 005)	0
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	(2 534)	(8 315)	(5 781)
Zysk (strata) okresu	(2 534)	(8 315)	(5 781)

	01.01.2018 - 31.12.2018 (dane opublikowane)	01.01.2018- 31.12.2018 (dane przekształcone)	różnica
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) okresu	(2 534)	(8 315)	(5 781)
Korekty o pozycje:	31 333	37 114	5 781
Udział w zysku/stracie jednostek wycenianych metodą praw własności	-	5 569	5 569
Amortyzacja	23 178	23 178	
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	(2 755)	(2 543)	212
Odsetki i dywidendy netto	2 616	2 616	

(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	114	114	
Zmiana stanu należności	13 010	13 010	
Zmiana stanu zapasów	5 523	5 523	
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i	4 531	4 531	
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(2 055)	(2 055)	
Podatek dochodowy zapłacony	(18 000)	(18 000)	
Podatek wykazany w rachunku zysków i strat	5 005	5 005	
Rezerwa na świadczenia emerytalne	166	166	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	28 799	28 799	0
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości	493	493	
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości	(39 102)	(39 102)	
Nabycie aktywów finansowych	(98 000)	(98 000)	
Dywidendy otrzymane	485	485	
Odsetki otrzymane	1 115	1 115	
Udzielone pożyczki	(2 210)	(2 210)	
Splata udzielonych pożyczek	64 336	64 336	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(72 883)	(72 883)	0
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	62 824	62 824	
Splata kredytów	(12 221)	(12 221)	
Odsetki zapłacone	(4 151)	(4 151)	
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(674)	(674)	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	45 778	45 778	0
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 694	1 694	
Różnice kursowe netto	(500)	(500)	
Środki pieniężne na początek okresu	32 684	32 684	
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	34 878	34 878	
O ograniczonej możliwości	160	160	

Opis pozostałych zmian

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od dnia 1 stycznia 2019 r nowe standardy:

- Zmiany do MSR 19 dotyczące zmian, ograniczeń lub rozliczeń programów określonych świadczeń,
- Poprawki do MSR 28 dotyczące długoterminowych udziałów, stanowiących część inwestycji netto w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,
- Interpretacja KIMSF 23 dotycząca niepewności co do ujęcia podatku dochodowego,
- Poprawki do MSSF 9 dotyczące dłużnych aktywów finansowych posiadających opcję wcześniejszej spłaty, która może skutkować powstaniem tzw. negatywnej rekompensaty,
- Roczne zmiany MSSF 2015-2017,

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską i za wyjątkiem MSSF 16 nie miały wpływu na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Spółka zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie. Nie oczekuje się aby powyższe standardy i interpretacje miały istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki.

6. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2020 roku i później

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku i nie zostały one zastosowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Poniższe standardy i interpretacje zostały zatwierdzone przez UE:

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”: Definicja istotności
- Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz MSR 28 Jednostki Stowarzyszone, dotyczące sprzedaży lub przekazania aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami,
- MSSF 17 Umowy Ubezpieczeniowe,
- Poprawki do MSSF 3 dotyczące definicji przedsięwzięcia,
- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Spółka zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie. Nie oczekuje się aby powyższe standardy i interpretacje miały istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki.

7. Istotne zasady rachunkowości

7.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych wykazywane są według ceny nabycia skorygowane o ewentualne korekty aktualizujące wartość nabycia. Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są zgodnie z MSR 28 i wyceniane metodą praw własności. Szerszy opis został zamieszczony w notcie 5.

7.2. Przychody

Przychody ze sprzedaży dóbr i usług

Ujmuje się w momencie lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Następujące okoliczności świadczą o przeniesieniu kontroli zgodnie z MSSF 15: bieżące prawo sprzedającego do zapłaty za składnik aktywów, posiadanie przez klienta tytułu prawnego do aktywa, fizyczne posiadanie składnika aktywów, transfer ryzyki i korzyści oraz przyjęcie składnika aktywów przez klienta.

Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych produktów, towarów, materiałów i usług, pomniejszone o rabaty oraz podatek od towarów i usług (VAT). Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług są korygowane o zyski lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące powyższych przychodów.

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, w innych przypadkach, przychody ujmuje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

7.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

7.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych, niż złoty polski są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych, niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów /kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów, bądź w innych całkowitych dochodach. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

7.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

7.6. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników)
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta)
- zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń

Spółka prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wyniku finansowym.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i okresie porównawczym, wycena została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego.

7.7. Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka-Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmują się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

7.8. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy różnica przejściowa powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy ujemne różnice przejściowe powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

7.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania oraz aktywowane koszty finansowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2019	Rok 2018
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych rzeczowych aktywach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności koryguje.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania rzeczowego aktywa trwałego do używania.

7.10. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają warunek rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany

wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy – metodą liniową	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

7.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

7.12. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych;
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

7.13. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- Instrumenty finansowe zabezpieczające

Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend.

Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej przez wynik finansowy

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały. Zyski lub straty wynikające z wyceny pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują również przychody z tytułu odsetek i dywidendy.

Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Spółka do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających

Instrumenty finansowe zabezpieczające podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

7.14. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu bazujące na kalkulacji strat oczekiwanych. Dotychczasowy model zgodny z MSR 39 bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów w sprawozdaniu finansowym Spółki są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

W stosunku do należności handlowych Spółka stosuje uproszczone podejście, zgodnie z którym szacuje oczekiwaną stratę bazując na terminach zapadalności należności. W szczególności za zdarzenie niewypłacalności Spółka uznaje brak uregulowania przez kontrahenta zobowiązania w ciągu 180 dni od dnia wymagalności należności.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych lub należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

7.15. Zobowiązania finansowe oraz pozostałe zobowiązania

Spółka klasyfikuje zobowiązania finansowe do kategorii:

- wycenianych w zamortyzowanym koszcie,
- wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Do **zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie** kwalifikuje się głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych, kredyty i pożyczki.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujmuje się początkowo w wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej i wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług oraz innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych ustala się w kwocie wymagającej zapłaty przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

Do **zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** klasyfikuje się pochodne instrumenty finansowe, które nie stanowią instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie w sensie ekonomicznym. Do tej kategorii zalicza się również te instrumenty pochodne, w stosunku do których unieważniono powiązanie zabezpieczające. Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej z ujęciem skutków wyceny w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody finansowe lub koszty finansowe.

Do **instrumentów pochodnych zabezpieczających** Spółka klasyfikuje instrumenty pochodne, w odniesieniu do których stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

7.16. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i którego wystąpienie jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania i datą realizacji ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej.

Zmiany wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń zalicza się do kapitałów własnych Spółki w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających, natomiast zmiana wartości czasowej tych kontraktów odnoszona jest do pozycji koszt zabezpieczenia. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży.

Spółka w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej, niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności perspektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna - porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy Spółka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Szczegółowy opis wpływu zastosowania rachunkowości zabezpieczeń na sprawozdania finansowe został zaprezentowany w nocie 35.3. Ryzyko walutowe

7.17. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że, dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

7.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

8. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd Spółki dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielenia segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzieleniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

9. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Spółki w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Kraj	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Export	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Udział % sprzedaży rocznej
I kwartał 2019	37 346	12%	272 987	88%	310 333	28%
II kwartał 2019	38 880	16%	205 236	84%	244 116	21%
III kwartał 2019	30 239	12%	219 992	88%	250 231	22%
IV kwartał 2019	43 729	14%	279 016	86%	322 745	29%
Razem 2019	150 194	13%	977 231	87%	1 127 425	100%
I kwartał 2018	45 487	15%	259 342	85%	304 829	28%
II kwartał 2018	51 510	20%	201 122	80%	252 632	23%
III kwartał 2018	49 066	20%	202 552	80%	251 618	23%
IV kwartał 2018	44 777	16%	241 226	84%	286 003	26%
Razem 2018	190 840	17%	904 242	83%	1 095 082	100%

10. Przychody i koszty

10.1. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 117 923	1 084 745
- produkty	1 099 991	1 053 469
- towary	8 796	8 934
- materiały	9 136	22 342
Przychody ze sprzedaży usług	9 502	10 337

Przychody netto ze sprzedaży, razem	1 127 425	1 095 082
- w tym od jednostek powiązanych i wycenianych metodą praw własności	62 977	68 815

Spółka oferuje klientom swoje wyroby na różnych warunkach INCOTERMS. Koszty transportu ponoszone przez Spółkę związane z dostawą produktów do klienta w kalkulowane są w cenę produktu. W okresie sprawozdawczym wartość kosztów transportu zawartych w przychodach ze sprzedaży produktów wyniosła 94 474 tys. zł. (w okresie porównawczym na 31 grudnia 2018: 87 663 tys. zł).

Informacje o wiodących klientach

Największymi odbiorcami wyrobów Spółki są następujące grupy zakupowe:

Giga Lutz; VME UNION GmbH; Steinhoff International Holdings NV.

Udział obrotów z poszczególnymi grupami zakupowymi przekroczył 10% w przychodach ze sprzedaży Spółki. Nie są to podmioty powiązane.

10.2. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	1 606	329
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	137	4
Dotacje	563	548
Odszkodowania i darowizny	639	531
Pozostałe	105	123
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 050	1 535

Spółka w 2019 roku rozwiązała odpis na części zamienne w wysokości 1 267 tys. zł oraz rozwiązała odpis na należności w wysokości 339 tys. zł.

10.3. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Utworzenie odpisów aktualizujących na należności i zapasy	5 455	326
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	383	108
Złomowanie zapasów	2 768	1 589
Darowizny	1 937	598
Kary i odszkodowania	2 105	1 431
Koszty sądowe	8	14
Koszty świadczeń pracowniczych	366	166
Niedobory inwentaryzacyjne	619	163
Pozostałe	7 726	160
Pozostałe koszty operacyjne, razem	21 367	4 555

W związku z umową zawartą w dniu 2 sierpnia 2017 roku pomiędzy FORTE, a Miastem Suwałki o dofinansowanie budowy pasa startowego w Suwałkach, Spółka zaliczyła w pozostałe koszty operacyjne okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2019 roku kwotę 7 500 tys. zł.

Spółka utworzyła w okresie sprawozdawczym odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 5 095 tys. zł. Decyzja Zarządu o utworzeniu dodatkowego odpisu na zapasy wynika z tego, iż część z nich (głównie surowce i półprodukty) nie spełniają obowiązujących od 2020 roku wymogów rynku niemieckiego dotyczących dopuszczalnej emisji formaldehydu, bądź dotyczą wyrobów wycofanych z oferty sprzedażowej.

10.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018 przekształcone
Dywidendy	3 487	485
Odsetki	568	1 137
Zysk ze zbycia inwestycji	5 611	-
Różnice kursowe	-	4 745
Pozostałe	399	-
Przychody finansowe, razem	10 065	6 367

W dniu 11 września 2019 roku Spółka zawarła z IPOPEMA 160 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych umowę sprzedaży 81% udziałów spółki zależnej Kwadrat Sp. z o.o. Cena zbycia 4 668 udziałów została ustalona na 12 125 tys. zł. W związku ze zbyciem udziałów Kwadrat Sp. z o.o., Spółka wykazała w przychodach finansowych zysk ze zbycia udziałów w kwocie 5 611 tys. zł.

10.5. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Odsetki od kredytów i leasingu	5 951	4 157
Różnice kursowe	830	-
Pozostałe	683	1
Koszty finansowe, razem	7 464	4 158

10.6. Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Amortyzacja	26 307	23 178
Zużycie materiałów i energii	582 357	572 122
Usługi obce	245 503	238 954
Podatki i opłaty	8 184	8 434
Wynagrodzenia	156 215	151 651
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	38 482	36 507
Opłaty licencyjne	21 999	21 069
Pozostałe koszty rodzajowe	9 047	12 159
	1 088 094	1 064 074
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	(4 499)	(3 005)
Koszt własny refakturowanych usług	2 697	3 191
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(574)	(309)
Koszty sprzedaży	(282 366)	(263 313)
Koszty ogólnego zarządu	(48 880)	(48 219)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	754 472	752 419
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	14 480	28 061
Koszt własny sprzedaży	768 952	780 480

10.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Koszty amortyzacji ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	20 895	18 248
Kosztach sprzedaży	2 333	2 380

Kosztach ogólnego zarządu	3 079	2 550
	26 307	23 178

10.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	131 840	129 376
Kosztach sprzedaży	30 226	28 509
Kosztach ogólnego zarządu	32 631	30 273
	194 697	188 158

11. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	6 678	1 090
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(747)	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	2 177	3 915
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	8 108	5 005

W okresie sprawozdawczym 2019 roku Spółka była objęta kontrolą podatkową z zakresu podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015-2017. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego kontrola została zakończona. Szczegółowy opis wyników dotyczących kontroli zamieszczony został w notcie nr 38 dotyczącej zdarzeń do dacie bilansu.

Efektywnie wysokie obciążenie podatkowe Spółki wynika z wyłączenia z podstawy opodatkowania różnic trwałych w postaci kosztów opłaty licencyjnej za prawo do korzystania ze znaku towarowego.

11.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31.12.2019	31.12.2018 przekształcony	01.01.2018 przekształcony
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	4 974	(3 310)	61 402
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2018: 19%)	945	(629)	11 666
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(748)	-	(15)
Nieujęte straty podatkowe w jednostkach wycenianych metodą praw własności	1 242	1 058	1 008
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	4 259	4 729	828
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(1 009)	(153)	(1 566)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	-	-	6

Zobowiązanie podatkowe będące wynikiem kontroli	3 419	-	-
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	8 108	5 005	11 927
	8 108	5 005	11 927

11.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	Bilans		Rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	16 942	16 050	892	1 115
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	-	30	(30)	(10)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	(69)	-	(69)	
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	61	73	(12)	919
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(3 224)	(3 740)	516	423
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(147)	(159)	12	40
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	75	35	40	(13)
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(1 192)	(1 198)	6	(260)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na koszty transportu	386	652	(266)	494
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(2 411)	(1 521)	(890)	79
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(408)	(338)	(70)	(31)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu bonusów	(4 670)	(3 259)	(1 411)	1 187
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(887)	(851)	(36)	(29)
Inwestycje w jednostki zależne i współzależne	Odpis aktualizujący udziały w jednostkach zależnych	-	(76)	76	1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na doszacowany podatek	3 419	-	3 419	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		7 875	5 698	-	-
				-	-
Aktualizacja wyceny instrumentów ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		5 771	4 915	-	-
Aktywo/Rezerwa na świadczenia emerytalno- rentowe – część kapitałowa ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		(521)	(447)	-	-
Aktywo/Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, ogółem		13 125	10 166	2 177	3 915

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Spółka

tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Spółka skompensowała aktywa Funduszu z zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. Należności Spółki z tytułu Funduszu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 104 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: zobowiązania wobec Funduszu wyniosły 387 tys. zł).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2019	31.12.2018
Pożyczki udzielone pracownikom	1 654	1 505
Środki pieniężne	1 379	844
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 929)	(2 736)
Saldo po skompensowaniu	104	(387)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	4 980	4 570

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	(3 134)	(8 315)
Zysk (strata) okresu	(3 134)	(8 315)
Zysk (strata) okresu przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(3 134)	(8 315)

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 930 769	23 930 769
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 930 769	23 930 769

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w złotych)	31.12.2019	31.12.2018
– podstawowy	(0,13)	(0,35)
– rozwodniony	(0,13)	(0,35)

W okresie między dniem bilansowym, a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2019 roku Spółka wygenerowała stratę. Zarząd Spółki będzie rekomendował jej pokrycie z kapitału zapasowego.

15. Zobowiązania z tytułu umów leasingu

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2019 roku posiada umowy leasingu finansowego urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 24 i 36 miesięcy dla środków transportu, 36 i 60 miesięcy dla sprzętu IT.

Wartość resztową ustalono na 10-64% dla środków transportu oraz 10% dla sprzętu IT. Spółka posiada grunty w wieczystym użytkowaniu. Koniec okresu użytkowania gruntów przypada na lata 2089-2091. Spółka ponosi rocznie opłatę z tytułu wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 879 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2019	31.12.2018
W okresie 1 roku	2 953	707
W okresie od 1 do 2 lat	2 615	587
W okresie od 2 do 5 lat	3 115	422
Powyżej 5 lat	57 707	-
Minimalne opłaty leasingowe, ogółem	66 390	1 716
Minus koszty finansowe	(39 935)	(114)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	26 455	1 602
Krótkoterminowe	2 039	632
Długoterminowe	24 416	970

W okresie sprawozdawczym Spółka dokonała płatności odsetek od zobowiązań leasingowych w kwocie 161 tys. zł.

Całkowite kwota płatności dokonanych z tytułu leasingu w 2019 roku wyniosła 3 099 tys. zł.

Zobowiązanie z tytułu umów leasingowych w podziale na kategorie rzeczowych aktywów trwałych:

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu leasingu maszyn i urządzeń	3 480	1 310
Zobowiązania z tytułu leasingu środków transportu	569	292
Wieczyste użytkowanie gruntów	22 406	-
	26 455	1 602

16. Świadczenia pracownicze**16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia**

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emeryturę kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kluczowa kadra kierownicza objęta jest świadczeniami na takiej samej zasadzie, jak pozostali pracownicy. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Stopa dyskontowa (%)	2,1%	2,6%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników	15,5%	14,7%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

	Zmiana stanu	
Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	2019	2018
Stan na 1 stycznia	4 137	3 722
Koszty odsetkowe	107	119
Koszty bieżącego zatrudnienia	538	443
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	-
Wypłacone świadczenia	(279)	(396)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	(72)	(258)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	403	206
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	57	301
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	4 891	4 137
W tym:		
długoterminowa	4 187	3 675
krótkoterminowa	704	462

Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe została ujęta w pozycji zobowiązania krótkoterminowe/ rezerwy i rozliczenia międzyokresowe.

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2019	2018
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(538)	(443)
Koszt odsetkowy	(107)	(119)
Koszty przyszłego zatrudnienia	-	-
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(645)	(562)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	72	258
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(403)	(206)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(57)	(301)
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	(388)	(249)
Odroczony podatek dotyczący świadczeń	73	47
Razem koszty roku:	(1 033)	(811)
Skumulowana kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	(612)	(224)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5% w ciągu roku:

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(178)
	(0,5%)	191
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	183
	(0,5%)	(173)

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Od 1 stycznia 2019 roku Spółka zastosowała się do postanowień zawartych w MSSF 16, czego efektem był następujący wzrost wartości środków trwałych w leasingu: wartość gruntów w wieczystym użytkowaniu o 23 325 tys. zł; wartość maszyn i urządzeń o 4 182 tys. zł oraz środków transportu o 512 tys. zł.

Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na dzień 31.12.2019 roku przez Spółkę na mocy umów leasingu wynosiła 37 431 tys. zł, z czego 32 986 tys. zł dotyczyła wieczystego użytkowania gruntów, 3 834 tys. zł dotyczyła leasingu maszyn i urządzeń, zaś 611 tys. zł leasingu środków transportu.

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Grunty	4 251	4 251
Grunty w wieczystym użytkowaniu	32 986	-
Budynki i budowle	104 331	104 573
Urządzenia techniczne i maszyny	117 843	118 530
Środki transportu	5 455	5 710
Pozostałe środki trwałe	4 663	5 639
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	4 405	15 624
Razem	273 934	254 327
Grunty w wieczystym użytkowaniu	-	10 138

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019	14 389	104 573	118 530	5 710	5 639	15 624	264 465
Rozpoznanie aktywów z tytułu prawa do użytkowania (MSSF 16)	23 325	-	4 182	512	-	-	28 019
Skorygowana wartość netto na dzień 1 stycznia 2019	37 714	104 573	122 712	6 222	5 639	15 624	292 484
Zwiększenia stanu	-	3 561	13 979	1 329	77	6 981	25 927
W tym:							
Zwiększenia aktywa z tytułu prawa do użytkowania (MSSF 16)	-	-	-	364	-	-	364
Zmniejszenia	-49	-181	-299	-706	-	-18 200	-19 435
W tym:							0
Sprzedaż	-	-181	-46	-706	-	-	-933
Zmniejszenie aktywa z tyt. prawa do użytkowania	-49	-	-	-	-	-	-49
Modyfikacje umów leasingu (MSSF 16)	-	-	-145	-	-	-	-145
Likwidacja	-	-	-108	-	-	-	-108
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia i likwidacji składników majątku	-	181	151	592	-	-	924
Odpis amortyzacyjny za okres	0	-3 803	-16 909	-1 565	-1 053	-	-23 330
Odpis amortyzacyjny aktywa z tyt. prawa do użytkowania	-428	-	-1 461	-417	-	-	-2 306
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019	37 237	104 331	118 173	5 455	4 663	4 405	273 934
Wartość netto aktywa z tyt. prawa do użytkowania na dzień 31 grudnia 2019	32 986	-	3 834	611	-	-	37 431
Na dzień 1 stycznia 2019 roku							
Wartość brutto	14 389	137 644	269 040	16 891	10 509	15 624	464 097

Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-33 071	-150 510	-11 181	-4 870	-	-199 632
Wartość netto	14 389	104 573	118 530	5 710	5 639	15 624	264 465
Na dzień 31 grudnia 2019 roku							
Wartość brutto	37 665	141 024	285 992	18 026	10 586	4 405	497 698
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-428	-36 693	-168 149	-12 571	-5 923	-	-223 764
Wartość netto	37 237	104 331	117 843	5 455	4 663	4 405	273 934

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	4 251	92 488	116 346	7 188	4 385	10 648	235 306
Zwiększenia stanu	-	15 717	19 020	343	2 040	40 324	77 444
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	1 301	-	-	-	1 301
Zmniejszenia:	-	(48)	(1 894)	(689)	(16)	(35 348)	(37 995)
<i>likwidacja</i>	-	(48)	(462)	(435)	(16)	-	(961)
<i>sprzedaż</i>	-	-	(1 432)	(254)	-	-	(1 686)
<i>Przyjęcie rzeczowe aktywa trwałe w budowie do użytkowania</i>	-	-	-	-	-	(35 348)	(35 348)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	20	1 410	633	16	-	2 079
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(3 604)	(16 352)	(1 765)	(786)	-	(22 507)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	4 251	104 573	118 530	5 710	5 639	15 624	254 327
Na dzień 1 stycznia 2018 roku							
Wartość brutto	4 251	121 975	251 914	17 237	8 485	10 648	414 510
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(29 487)	(135 568)	(10 049)	(4 100)	-	(179 204)
Wartość netto	4 251	92 488	116 346	7 188	4 385	10 648	235 306
Na dzień 31 grudnia 2018 roku							
Wartość brutto	4 251	137 644	269 040	16 891	10 509	15 624	453 959
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(33 071)	(150 510)	(11 181)	(4 870)	-	(199 632)
Wartość netto	4 251	104 573	118 530	5 710	5 639	15 624	254 327

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku osiągnęły wartość 273 934 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 254 327 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2018 roku: brak).

Zmiany odpisu aktualizującego środki trwałe przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2019	2018
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	-	-
Utworzenie	365	-
Rozwiązanie	-	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	365	-

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Grunty i budynki o wartości bilansowej 124 111 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 102 621 tys. zł) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych.

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 88 194 tys. zł objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 59 552 tys. zł).

Skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego w okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły (na dzień 31 grudnia 2018 roku: nie wystąpiły).

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania inwestycyjne Spółki wynoszą 2 097 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 5 451 tys. zł).

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku Spółka poniosła nakłady na nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 7 363 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2018: 40 795 tys. zł) oraz dokonała sprzedaży środków trwałych o wartości netto: 164 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2018: 489 tys. zł).

Do najistotniejszych inwestycji Spółki w okresie sprawozdawczym należą nakłady na zakup nowoczesnych maszyn produkcyjnych i robotów oraz systemu ochrony technicznej. Ponadto Spółka poniosła nakłady na modernizacje dróg wewnętrznych, kanalizacji oraz budynków i budowli.

18. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Patenty i licencje	1 153	679
Pozostałe	4	7
Zakończone prace rozwojowe	339	481
Razem	1 496	1 167

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2019 roku	679	7	481	1 167
Zwiększenia stanu	741	-	264	1 005
Zmniejszenie stanu	-	-	(120)	(120)
Odpis amortyzacyjny za okres	(267)	(3)	(402)	(672)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	116	116
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 153	4	339	1 496
Na dzień 1 stycznia 2019 roku				
Wartość brutto	6 466	819	1 288	8 573
Umorzenie	(5 787)	(812)	(807)	(7 406)
Wartość netto	679	7	481	1 167
Na dzień 31 grudnia 2019 roku				
Wartość brutto	7 207	819	1 432	9 458
Umorzenie	(6 054)	(815)	(1 093)	(7 962)
Wartość netto	1 153	4	339	1 496

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2018 roku	852	-	478	1 330
Zwiększenia stanu	-	7	540	547
Zmniejszenia stanu	-	-	(1 001)	(1 001)
Odpis amortyzacyjny za okres	(173)	-	(498)	(671)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	962	962
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	679	7	481	1 167
Na dzień 1 stycznia 2018 roku				
Wartość brutto	6 466	812	1 749	9 027
Umorzenie	(5 614)	(812)	(1 271)	(7 697)
Wartość netto	852	-	478	1 330
Na dzień 31 grudnia 2018 roku				
Wartość brutto	6 466	819	1 288	8 573
Umorzenie	(5 787)	(812)	(807)	(7 406)
Wartość netto	679	7	481	1 167

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2019 roku ujęta w kosztach sprzedaży kwotę 1 861 tys. zł z tytułu nakładów na prace badawcze (w roku 2018: 2 286 tys. zł) oraz kwotę 265 tys. zł na wartości niematerialne z tytułu prac rozwojowych (w roku 2018: 550 tys. zł). Prace badawczo- rozwojowe dotyczyły projektowania nowych wzorów mebli.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Spółki nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

19. Inwestycje w jednostki zależne i współzależne.

19.1. Inwestycje w jednostki zależne

	Stan na dzień		
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych	289 877	252 391	154 391
Akcje i udziały pozostałe	3	3	3
	289 880	252 394	154 394

W zakończonym okresie sprawozdawczym Spółka dokonała następujących podwyższeń kapitału w spółce zależnej Forte Brand sp. z o.o., obejmując tym samym nowo wyemitowane udziały:

- w dniu 4 września 2019 roku została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału podstawowego spółki zależnej z 65 000,00 zł do 68 500,00 zł. Na mocy tej uchwały zwiększono ilość udziałów z dotychczasowych 1 300 do 1 370 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. Nowoutworzone udziały zostały objęte w zamian za wkład pieniężny w wysokości 14 000 000,00 zł. Nadwyżka wartości wkładu nad wartością nominalną objętych udziałów została przeznaczona na kapitał zapasowy spółki zależnej.

- w dniu 13 grudnia 2019 roku została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału podstawowego spółki zależnej z 68 500,00 zł do 76 000,00 zł, poprzez utworzenie 150 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. Nowoutworzone udziały zostały

objęte w zamian za wkład pieniężny w wysokości 30 000 000,00 zł. Nadwyżka wartości wkładu nad wartością nominalną objętych udziałów została przeznaczona na kapitał zapasowy spółki zależnej.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2019 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu/ udziałów	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Wartość bilansowa udziałów
MV FORTE GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	1 838
FORTE BALDAI UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	164
FORTE MÖBEL AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	352
FORTE SK S.r.o	Spółka zależna	13.12.2002	96	96
FORTE FURNITURE Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	6
FORTE IBERIA S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	279	279
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	50
TANNE Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.02.2015	148 005	148 005
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	Spółka zależna	13.02.2015	4 000	4 000
Forte Brand Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.07.2016	134 981	134 981
FORESTIVO Sp. z o.o.	Spółka wspólnie kontrolowana	15.03.2016	101	101
ANTWERP FP SP. z o.o.	Spółka zależna	11.07.2017	5	5
RAZEM			289 877	289 877

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2018 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu/ udziałów	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/ akcji
MV FORTE GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
FORTE BALDAI UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
FORTE MÖBEL AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
FORTE SK S.r.o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
FORTE FURNITURE Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
FORTE IBERIA S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	279	-	279
FORTE MOBILIER SARL	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
KWADRAT Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	6 514	-	6 514
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
TANNE Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.02.2015	148 005	-	148 005

DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	Spółka zależna	13.02.2015	4 000	-	4 000
Forte Brand Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.07.2016	90 981	-	90 981
FORESTIVO Sp. z o.o.	Spółka wspólnie kontrolowana	15.03.2016	101	-	101
ANTWERP FP SP. z o.o.	Spółka zależna	11.07.2017	5	-	5
RAZEM			252 790	(399)	260 391

Udział Spółki w pozostałych jednostkach przedstawia się następująco:

Stan na 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku:

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol Sp. z o.o.	Poznań	Handel	3
Razem			3

19.2. Inwestycje w jednostki współzależne

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Spółka jest współnikiem

W dniu 18 stycznia 2017 r. Spółka zawarła z INDIAN FURNITURE PRODUCTS LIMITED (IFPL)z siedzibą w Chennai Indie, podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej ADVENTZ, umowę joint venture, dotyczącą produkcji i sprzedaży mebli na rynku indyjskim. Elementem umowy joint venture było utworzenie podmiotu o nazwie FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Chennai, w którym każdy z udziałowców, tj. FORTE i IFPL, posiada po 50% udziałów. Wkład pieniężny wniesiony do kapitału zakładowego FFPI przez każdego z udziałowców wyniósł równowartość ok. 2 mln. EUR. Zasadniczym przedmiotem działalności FFPI jest produkcja i sprzedaż mebli. Działalność FFPI oparta jest o istniejący zakład produkcyjny i sieć sprzedaży w Indiach, będące dotychczas własnością IFPL oraz o dostarczane przez FORTE know-how, wzornictwo, rozwój produktu i technologię produkcji. Spółka FFPI rozpoczęła działalność operacyjną w kwietniu 2017 r.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2019 roku Spółka zawarła następujące umowy i aneksy do umów pożyczek ze spółką FFPI:

- w dniu 18 kwietnia 2019 roku została podpisana umowa pożyczki z Forte Furniture Products India Pvt. Ltd na kwotę 5 000 tys. INR przeliczonych na EUR z terminem spłaty do maja 2024. W dniu 21.08.2019 Spółka otrzymała pierwszą transzę pożyczki w kwocie 252 tys. EUR tj. 1 099 tys. zł. Saldo pożyczki na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 8 065 tys. zł.

Wybrane dane finansowe spółki współzależnej FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD (udział w kapitałach spółki wynosi 50%):

WYBRANE DANE FINANSOWE WG UDZIAŁU W KAPITAŁACH SPÓŁKI	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Aktywa trwałe	1 091	917	5
Aktywa obrotowe	14 548	13 838	16 977
Suma aktywów	15 638	14 755	16 982
Kapitały	(5 276)	(3 429)	2 267
Zobowiązania długoterminowe	5 293	8 320	6 798
Zobowiązania krótkoterminowe	15 621	9 864	7 917
Suma pasywów	15 638	14 755	16 982
Przychody ze sprzedaży	21 946	21 514	9 249
Wynik bieżący	(6 537)	(5 569)	(5 356)
Skumulowany wynik	(17 725)	(10 925)	(5 356)
Różnice kursowe z przeliczenia	(609)	(1 085)	(959)

Pożyczki udzielone	8 065	7 062	6 850
Wartość udziałów wg ceny nabycia	10 735	8 580	8 580
Inwestycja wyceniana metodą praw własności	466	3 632	9 115

19.3. Opis zabezpieczeń ustanowionych na długoterminowych aktywach finansowych

Udziały o wartości bilansowej 148 005 tys. zł w spółce zależnej TANNE Sp. z o.o., zostały objęte zastawem rejestrowym i stanowią zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na budowę fabryki płyty.

19.4. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte odpisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie przesłanek utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzono testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych i wspólnie kontrolowanych.

20. Pozostałe należności długoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Należności długoterminowe	27	42
Inne	61	61
	88	103

21. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Materiały (w wartości netto)	42 629	42 959
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	13 943	19 779
Produkty gotowe:		
<i>Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia</i>	<i>85 417</i>	<i>78 769</i>
Według wartości netto możliwej do uzyskania	80 905	75 389
Towary	1 030	2 282
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	138 507	140 409

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach o wartości 117 762 tys. zł (w 2018 roku: 124 241 tys. zł) zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2019	2018
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	8 009	8 419
Zwiększenie	7 591	-
Zmniejszenie	(2 911)	(410)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	12 689	8 009

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Spółki dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Spółki zostały poddane wszechstronnym analizom. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Spółki, odzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w procesie produkcyjnym lub w procesie sprzedaży.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 12 689 tys. zł (w 2018 roku: 8 009 tys. zł).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży – w przypadku zapasów przeznaczonych do sprzedaży oraz w pozostałych kosztach operacyjnych- w przypadku zapasów przeznaczonych do złomowania.

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	12 073	11 707
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	77 209	101 953
Należności budżetowe	39 921	37 456
Pozostałe należności od osób trzecich	530	16
Należności ogółem (netto)	129 733	151 132
Odpis aktualizujący należności	1 294	1 358
Należności brutto	131 027	152 490

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
a) do 1 miesiąca	54 450	71 215
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	11 595	15 266
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	16	93
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	-
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	24 516	28 444
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	90 577	115 018
Odpis aktualizujący należności	(1 294)	(1 358)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	89 283	113 660

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
a) do 1 miesiąca	19 755	21 067
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	805	3 716
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	64	283
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	704	1 808
e) powyżej 1 roku	3 188	1 570
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	24 516	28 444
Odpis aktualizujący należności	(1 294)	(1 358)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	23 222	27 086

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 33.1. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Spółki jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności. Dzięki temu, zdaniem Zarządu, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku należności z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 1 294 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 1 358 tys. zł) zostały uznane za trudno ściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2019	2018
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	1 358	1 544
Utworzenie	360	327
Wykorzystanie	(89)	(184)
Rozwiązanie	(335)	(329)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	1 294	1 358

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 365 dni	>365 dni
31 grudnia 2019	89 283	66 061	19 755	805	64	278*	2 320*
31 grudnia 2018	113 660	86 574	21 067	3 716	15	1 573*	715*

*na należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych Spółka nie tworzy odpisów aktualizujących należności.

23. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	883	930
Targi	61	89
Rozliczenie kosztów projektów	640	1 102
Podróże służbowe	66	36
Licencje	115	137
Pozostałe	232	2 830
	1 997	5 124

24. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość godziwa instrumentów pochodnych (zerokosztowe strategie opcyjne)	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	13 450	8 749
Krótkoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	16 924	17 119
	30 374	25 868

Szczegółowy opis instrumentów pochodnych zawiera nota 35.3. dodatkowych informacji i objaśnień.

25. Udzielone pożyczki

Aktywa trwałe	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	6 547	12 529
Pożyczki udzielone podmiotom pozostałym	1 650	2 000
	8 197	14 529
Aktywa obrotowe		
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	4 517	5 772

Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	379	168
Pożyczki udzielone podmiotom pozostałym	1 057	-
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom pozostałym	14	14
	5 967	5 954
Razem	14 164	20 483

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 33.2. dodatkowych not objaśniających.

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	44 641	34 878
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy, obligacje z terminem wykupu poniżej 3 m-cy)	-	-
	44 641	34 878

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 44 641 tys. zł (31 grudnia 2018 roku: 34 878 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 10 tys. zł, zgromadzone na specjalnych rachunkach bankowych do celów VAT (31 grudnia 2018 roku: 160 tys. zł).

27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwy

27.1. Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złoty każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złoty każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złoty każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złoty każda	68 000	68 000
Akcje zwykłe serii G o wartości nominalnej 1 złoty każda	150 000	150 000
Akcje zwykłe serii H o wartości nominalnej 1 złoty każda	29 685	29 685
	23 930 769	23 930 769

W dniu 29 sierpnia 2019 roku Spółka powzięła informację, że Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował w dniu 5 sierpnia 2019 roku zmiany w Statucie Jednostki. Zmiany w Statucie zostały dokonane na podstawie Uchwały nr 21/2019 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, które odbyło się w dniu 14 czerwca 2019 roku. Zmiany w Statucie dotyczyły usunięcia Par. 4.1' oraz Par. 4.1" o poniższym brzmieniu: „4.1'. Kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę nie większą niż 450.000 (czterysta pięćdziesiąt tys.) złotych, poprzez emisję nie więcej niż 450.000 (czterysta pięćdziesiąt tys.) akcji zwykłych na okaziciela serii G o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja, w celu przyznania praw do objęcia akcji serii G przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych serii A, B i C, emitowanych na podstawie Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 22 czerwca 2011 roku.” „4.1". Kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę nie większą niż 356.220 (trzysta pięćdziesiąt sześć tys. dwieście dwadzieścia) złotych, poprzez emisję nie więcej niż 356.220 (trzystu pięćdziesięciu sześciu tys. dwustu dwudziestu) akcji zwykłych na okaziciela serii H o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja, w celu przyznania praw do objęcia akcji

serii H przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F, emitowanych na podstawie Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 10 czerwca 2014 roku.” Zmiana Statutu Spółki wynikała z konieczności dostosowania jego brzmienia do rzeczywistego stanu prawnego poprzez usunięcie nieaktualnych postanowień odnoszących się do warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w związku z realizacją Programu Motywacyjnego I, który był realizowany na podstawie Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 22 czerwca 2011 roku oraz Programu Motywacyjnego II, który był realizowany na podstawie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 10 czerwca 2014 roku. Ww. programy motywacyjne zostały zakończone, a wzmianka o wartości nominalnej warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki nie jest już ujawniona w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki na dzień 16 kwietnia 2020 roku:

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm SARL*	7 763 889	32,44%	32,44%
2.	Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	2 600 000	10,86%	10,86%
3.	AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA SANTANDER	2 116 595	8,84%	8,84%
4.	IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**	2 054 828	8,59%	8,59%
5.	Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (dawniej ING PTE)	1 675 186	7,00%	7,00%

*MaForm SARL Luxemburg posiada 32,44% udziałów w kapitale zakładowym Fabryk Mebli „FORTE” S.A.

MaForm Holding Luxemburg SARL posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym MaForm SARL Luxemburg.

MaForm Holding AG posiada 90,34% udziałów w kapitale zakładowym MaForm Holding Luxemburg SARL. Pozostałe 9,66% udziałów w kapitale zakładowym MaForm Holding Luxemburg SARL posiada Pani Maria Florczuk- Członek Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A.

Pan Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A. wraz z małżonką posiadają 100% udziałów w MaForm Holding AG.

**w tym Bentham Sp. z o. o. 2.050.000 akcji, 8,57% akcji w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów

27.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie objętym raportem nie nastąpiła zmiana wysokości kapitału.

27.3. Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018*
Saldo na początek okresu obrotowego	3 266	48 029
Zyski/Straty z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie	18 844	(47 282)
Kwoty przeklasyfikowane z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych do przychodów ze sprzedaży	(8 409)	(7 981)
Odroczony podatek dochodowy	(1 983)	10 500
Saldo na koniec okresu obrotowego	11 718	3 266

*zmiana prezentacji

Koszt zabezpieczenia

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018*
saldo na początek okresu obrotowego	17 687	(6 198)
Zyski/Straty z tytułu wyceny wartości czasowej opcji	3 304	32 654
Kwoty przeklasyfikowane z kosztu zabezpieczenia do przychodów ze sprzedaży	(9 233)	(3 166)
Odroczony podatek dochodowy	1 127	(5 603)
saldo na koniec okresu obrotowego	12 885	17 687

*zmiana prezentacji

Opis zasad stosowanych przez Spółkę dla rachunkowości zabezpieczeń została zawarty w nocie 7.17, natomiast wpływ jej zastosowania na sprawozdania finansowe oraz ryzyko z nią związane w nocie 35.3.

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	1 250	394 429	395 679
Pokrycie straty z kapitału rezerwowego	-	(2 534)	(2 534)
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 250	391 895	393 145

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	1 250	340 024	341 274
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	54 405	54 405
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 250	394 429	395 679

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie ze Statutem Spółki na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia kapitały rezerwowe mogą być użyte w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego oraz wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

27.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane	31.12.2019	31.12.2018
Zysk/(strata) netto	(3 134)	(8 103)
Korekta wyniku netto o różnice kursowe	-	(212)
Korekta wyniku z lat ubiegłych związana z prezentacją udziałów metodą praw własności	(11 189)	(5 619)
Niepodzielony wynik finansowy	23 362	23 888
	9 039	9 954

W związku z zastosowaniem MSR 28 i wyceną udziałów spółki FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD metodą praw własności w sprawozdania finansowym Forte S.A dokonano korekty wyniku z lat ubiegłych.

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF, z wyceny świadczeń emerytalnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2018 roku: nie wystąpiły).

27.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalności w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej bezpośrednio w kapitałach Spółki prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w zł). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację jednostkowe sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Spółki jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)
Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych	(18 454)

28. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2019	31.12.2018
PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR	do 09.06.2021	-	91 998
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR	do 26.02.2021	-	9 806
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR /1M LIBOR	do 30.09.2021	-	70 307
Razem krótkoterminowe			-	172 111

Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2019	31.12.2018
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR	do 09.06.2021	69 713	-
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR /1M LIBOR	do 30.09.2021	66 072	-
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR	do 26.02.2021	16 683	-
Razem długoterminowe			152 468	-

Zabezpieczenia kredytów na dzień	31 grudnia 2019 roku
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	<ol style="list-style-type: none"> Hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 120 000 tys. zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości oraz na prawie własności budynków położonych w Hajnówce oraz w Ostrowi Mazowieckiej. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej. Zastaw rejestrowy na zapasach rzeczy oznaczonych co do gatunku znajdujących się w fabryce w Hajnówce.
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	<ol style="list-style-type: none"> Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach i Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Hipoteka łączna do kwoty 54 000 tys. zł ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach. Hipoteka łączna do kwoty 120 000 tys. zł ustanowiona na prawie własności nieruchomości w Białymstoku. Hipoteka łączna do kwoty 120 000 tys. zł ustanowiona na prawie własności nieruchomości będących własnością spółki zależnej FORTE BRAND Sp. z o. o. znajdujących się we Wrocławiu przy ul. Brücknera, ul. Robotniczej; w Przemysłu przy ul. Bakończyckiej, na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu użytkowego położonym w Krakowie przy ul. Aleksandry. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym wymienionym w załączniku Zbiór Maszyn i Urządzeń do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Zastaw rejestrowy ustanowiony na zapasach o minimalnej wartości 65 000 tys. zł znajdujących się w fabryce w Suwałkach i w Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Cesja praw z polis ubezpieczeniowych. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzone w deklarację wekslową.
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR.	<ol style="list-style-type: none"> Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzone w deklarację wekslową. Zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych do najwyższej sumy zabezpieczenia 6 500 tys. EUR.

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł)

Waluta	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
PLN	126 070	162 305
USD	2 976	-
EUR	23 422	9 806
	152 468	172 111

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo wynegocjowane marże bankowe, które odzwierciedlają ryzyko związane z finansowaniem Spółki.

W dniu 7 czerwca 2019 roku Spółka zawarła z PKO Bank Polski S.A. aneks do umowy kredytowej z dnia 14 lutego 2000 roku, na mocy którego ustalono dopuszczalne poziomy współczynnika zadłużenia do EBITDA na kolejne kwartały oraz wydłużono datę końcową kredytu do 9 czerwca 2021 roku.

W dniu 11 lipca 2019 Spółka zawarła Umowę uzupełniającą z mBank S.A. do umowy kredytowej z dnia 20 grudnia 2013 roku ustalając dopuszczalne współczynniki zadłużenia do EBITDA oraz zwiększając zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych do najwyższej sumy zabezpieczenia 6 500 tys. EUR.

W dniu 28 sierpnia 2019 roku Spółka zawarła z ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach umowę uzupełniającą do umowy kredytowej z dnia 24 czerwca 2003 r. Na mocy niniejszej umowy uzupełniającej został przedłużony termin końcowy spłaty kredytu do dnia 30 września 2021 roku oraz ustalono dopuszczalne współczynniki zadłużenia do EBITDA na cały okres trwania umowy. Poza istniejącymi zabezpieczeniami, jako dodatkowe zabezpieczeniem kredytu ustanowiono zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach znajdujących się w fabrykach Emitenta do najwyższej sumy zabezpieczenia, tj.: 120 000 tys. zł oraz hipoteki na nieruchomościach należących do podmiotu zależnego tj.: FORTE BRAND Sp. z o.o. znajdujące się w Przemysławiu, Wrocławiu i Krakowie.

W dniu 11 września 2019 roku Spółka zawarła z PKO Bank Polski S.A. aneks do umowy kredytowej z dnia 14 lutego 2000 roku, na mocy której zmieniono definicję długu netto na potrzeby kalkulacji wskaźnika zadłużenia.

W dniu 25 października 2019 roku Spółka zawarła z ING Bank Śląski Spółka Akcyjna umowę uzupełniającą do umowy kredytowej z dnia 24 czerwca 2003 r. Na mocy niniejszej umowy uzupełniającej zmieniono definicję zadłużenia.

W dniu 25 października 2019 roku Spółka zawarła z mBank S.A. aneks do umowy kredytowej z dnia 20 grudnia 2013 roku, na mocy którego zmieniono poziomy współczynnika zadłużenia / EBITDA.

W dniu 13 grudnia 2019 roku Spółka zawarła z mBank S.A. aneks do umowy kredytowej z dnia 20 grudnia 2013 roku, na mocy której wydłużono termin spłaty kredytu do dnia 26 lutego 2021 roku.

29. Rezerwy

	Stan na dzień		
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	704	462	426
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	2 273	2 338	2 284
Dotacja do zakupionych środków trwałych	-	-	12
	2 977	2 800	2 722

Spółka tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że znacząca większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów o rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

Zmiany stanu rezerw w 2019 roku przedstawiały się następująco:

Nazwa rezerwy	BO	wykorzystanie	rozwiązanie	zwiększenie	BZ
Naprawy gwarancyjne	2 338	-	(65)	-	2 273

Zmiany stanu rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 16 dodatkowych not objaśniających.

30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	31.12.2019	Stan na dzień 31.12.2018	01.01.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	96 461	104 105	89 978
Wobec jednostek powiązanych	31 398	41 447	28 205
Wobec jednostek pozostałych	64 481	61 959	60 648
Zobowiązania kontraktowe	582	699	1 125
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	5 643	6 540	5 657
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 034	1 246	1 296
Ubezpieczenia społeczne	4 456	4 725	4 204
Pozostałe	153	569	157
Pozostałe zobowiązania	17 040	19 229	17 229
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	13 589	12 232	12 632
Zobowiązania inwestycyjne	2 097	5 451	3 210
Inne zobowiązania	1 354	1 546	1 387
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu:	42 604	37 042	47 281
Prowizji od sprzedaży	1 348	2 171	2 446
Bonusów dla odbiorców	27 651	19 695	27 652
Świadczeń urlopowych	3 455	3 673	4 266
Premii rocznej dla Zarządu	3 460	2 150	5 330
Kosztów badania sprawozdania finansowego	152	152	37
Usług obcych	5 279	8 804	5 800
Kar konwencjonalnych	430	360	1 750
Pozostałe	829	37	-
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	-	-
Zobowiązania razem	161 748	166 916	160 145

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań:

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 33 dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 60 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami, a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest zwracana Spółce przez właściwe organy podatkowe w okresach 60-dniowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

31. Zobowiązania warunkowe

- W dniu 28 czerwca 2016 roku Spółka udzieliła poręczenia i zobowiązała się wykonać wszelkie zobowiązania pieniężne spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. wynikające z umowy kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku zawartej pomiędzy DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. i ING Bank Śląski SA. Spółka zobowiązała się do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy, obejmujących w szczególności całkowitą spłatę kwoty głównej kredytu, odsetek, prowizji, opłat i innych kosztów do kwoty 8 700 tys. EUR do dnia 29 października 2024 roku. Saldo kredytu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 10 331 tys. zł (na 31 grudnia 2018 roku: 16 307 tys. zł).
- Spółka udzieliła następujących zabezpieczeń zobowiązań handlowych spółki zależnej TANNE Sp. z o.o.:
  - na rzecz Interprint Polska Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 400 tys. EUR z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30.06.2020 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 210 tys. EUR,

- na rzecz IMPRESS DECOR POLSKA Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 110 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30.06.2020 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 149 tys. zł,
- na rzecz Pfeleiderer Polska Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 13 000 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 31.12.2019 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 107 tys. zł,
- na rzecz Decor Druck Leipzig GmbH poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 320 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30.06.2020 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 136 tys. zł,
- na rzecz Schattdecor sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 2 500 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30.06.2020 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 736 tys. zł,
- na rzecz Pfeleiderer Silekol Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 2 000 tys. EUR z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30.06.2020 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 296 tys. EUR.
- Zabezpieczenia zobowiązań kredytowych spółki zależnej TANNE Sp. z o.o.:
  - poręczenie do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Kredytu,
  - poręczenie do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Kredytu,
  - poręczenie do kwoty 18 564 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Hedgingowej,
  - poręczenie do kwoty 21 750 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Hedgingowej, Saldo kredytu Tanne Sp. z o.o. na dzień 31.12.2019 roku wynosi 348 985 tys. zł.
- W dniu 23 listopada 2018 roku Spółka udzieliła poręczenia i zobowiązała się wykonać wszelkie zobowiązania pieniężne spółki zależnej FORTE BRAND Sp. z o.o. wynikające z umowy kredytowej z zawartej pomiędzy FORTE BRAND Sp. z o.o. i ING Bank Śląski SA. Spółka zobowiązała się do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy, obejmujących w szczególności całkowitą spłatę kwoty głównej kredytu, odsetek, prowizji, opłat i innych kosztów do kwoty 74 473 tys. zł do dnia 16.12.2022 roku. Saldo kredytu na dzień 31.12.2019 roku wynosi 19 255 tys. zł.

Hipotetyczny koszt do poniesienia przez Spółkę w związku z udzielonymi poręczeniami jest równy saldom niespłaconych kredytów wraz z odsetkami i prowizjami oraz saldom niespłaconych, a poręczonych zobowiązań inwestycyjnych i handlowych. Ponieważ DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. prowadzi działalność operacyjną na wyłączność FORTE S.A., natomiast TANNE Sp. z o.o. oraz FORTE BRAND Sp. z o.o. tylko w ograniczonym zakresie prowadzą sprzedaż do klientów zewnętrznych, FORTE S.A. zapewnia im stabilny przepływ środków pieniężnych, zmaterializowanie ryzyka spłaty zobowiązań warunkowych Spółka ocenia jako mało prawdopodobne.

32. Sprawy sądowe

Nie występują istotne postępowania sądowe.

33. Informacje o podmiotach powiązanych

33.1. Transakcje z podmiotami powiązanimi kapitałowo

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółkami zależnymi. Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług oraz zakupów usług.

Podmiot powiązany		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
MV Forte GmbH	31.12.2019	1 382	17 960	1 315	1 639
	31.12.2018	1 403	17 954	1 273	2 117
FORTE MOEBEL AG	31.12.2019	35 961	4 160	3 294	245
	31.12.2018	35 370	3 356	943	275
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	31.12.2019	2 010	26 876	1 261	2 309
	31.12.2018	1 856	24 232	1 140	2 074
Forte Brand Sp. z o.o.	31.12.2019	1 699	23 103	1	2 240

	31.12.2018	2 315	22 105	972	4 313
TANNE Sp. z o.o.	31.12.2019	11 583	276 529	431	24 301
	31.12.2018	20 913	232 561	2 634	32 255
TM HANDEL Sp. z o.o.	31.12.2019	-	360	-	38
	31.12.2018	363	456	-	111
TM HANDEL Sp. z o.o. S.K.A	31.12.2019	1	-	-	-
	31.12.2018	1	-	-	-
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	31.12.2019	1	-	-	-
	31.12.2018	1	-	-	-
FORTE BALDAI UAB	31.12.2019	-	181	-	15
	31.12.2018	-	179	-	15
FORTE SK S.r.o	31.12.2019	-	1 137	-	94
	31.12.2018	2	1 126	-	95
FORTE FURNITURE Ltd	31.12.2019	-	383	-	32
	31.12.2018	-	375	-	31
FORTE IBERIA S.l.u.	31.12.2019	-	2 106	-	447
	31.12.2018	6	1 792	-	150
ANTWERP FP Sp. z o.o.	31.12.2019	9 099	172	1 961	38
	31.12.2018	5 394	103	2 229	11
Razem	31.12.2019	61 736	352 967	8 263	31 398
	31.12.2018	67 624	304 239	9 191	41 447

Podmiot współzależny		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT	31.12.2019	1 241	-	3 810	-
	31.12.2018	1 191	-	2 516	-

33.2. Pozostałe transakcje

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku prezentują poniższe tabele:

Podmiot zależny	Umowne saldo pożyczki w walucie w tys.	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2019 w tys. zł	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2019
FORT INVESTMENT Sp. z o. o.	660	PLN	grudzień 2021	660	4
DYSTRI- FORTE Sp. z o.o.	656	EUR	czerwiec 2022	1 857	5
TM- HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.	30	PLN	czerwiec 2020	30	-

MV FORTE GmbH	2 800	EUR	czerwiec 2022	8 517	24
				11 064	33

W tym:

Część krótkoterminowa:					
FORT INVESTMENT Sp. z o. o.				330	4
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				750	5
TM- HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.				30	-
MV FORTE GmbH				3 407	24
Razem:				4 517	33

Część długoterminowa:					
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.				330	
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				1 107	
MV FORTE GmbH				5 110	
Razem:				6 547	

Podmiot powiązany	Saldo pożyczki w walucie w tys.	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2018 w tys. zł	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2018
KWADRAT Sp. z o. o.	326	EUR	lipiec 2022	1 401	4
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.	1 220	PLN	czerwiec 2020	1 220	8
FORT INVESTMENT Sp. z o. o.	660	PLN	grudzień 2020	660	4
DYSTRI- FORTE Sp. z o.o.	656	EUR	czerwiec 2022	2 821	7
FORTE MOBILIER S.a.r.l.	30	EUR	grudzień 2020	129	-
TM- HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.	30	PLN	czerwiec 2019	30	-
MV FORTE GmbH	2 800	EUR	czerwiec 2022	12 040	32
Razem:				18 301	55

W tym:

Część krótkoterminowa:					
KWADRAT Sp. z o. o.				351	4
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.				610	8
FORT INVESTMENT Sp. z o. o.				330	4
FORTE MOBILIER S.a.r.l.				65	-
TM- HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.				30	-
MV FORTE GmbH				3 440	32
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				946	7
Razem:				5 772	55

Część długoterminowa:					
KWADRAT Sp. z o. o.				1 050	-
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.				610	-
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.				330	-
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				1 875	-
FORTE MOBILIER S.a.r.l.				64	-
MV FORTE GmbH				8 600	-
Razem:				12 529	-

Powyższe pożyczki zostały udzielone na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o EURIBOR / WIBOR plus marża).

34. Instrumenty finansowe

34.1. Wartość bilansowa

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2019 roku					
	Inwestycje kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	8 224	-	13 450	21 667
Aktywa finansowe	3	8 224	-	-	8 227
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	13 450	13 450
Aktywa finansowe obrotowe:	-	140 419	-	16 924	157 343
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	89 811	-	-	89 811
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	16 924	16 924
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	44 641	-	-	44 641
Pozostałe aktywa finansowe	-	5 967	-	-	5 967
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	(152 468)	-	(152 468)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	(152 468)	-	(152 468)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	(133 805)	-	(133 805)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	(133 805)	-	(133 805)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-
	3	148 616	(286 273)	30 374	(107 253)

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2018 roku					
	Inwestycje kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	14 529	-	8 749	23 281
Aktywa finansowe	3	14 529	-	-	14 532
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	8 749	8 749
Aktywa finansowe obrotowe:	-	154 508	-	17 119	171 627
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	113 676	-	-	113 676
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	17 119	17 119
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	34 878	-	-	34 878
Pozostałe aktywa finansowe	-	5 954	-	-	5 954

Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	(308 526)	-	(308 526)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	(136 415)	-	(136 415)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	(172 111)	-	(172 111)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-
	3	169 037	(308 526)	25 868	(113 618)

34.2. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie według wartości godziwej.

	na dzień 31.12.2019		na dzień 31.12.2018	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwale	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	30 374	-	25 868	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
	30 374	3	25 868	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2019 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (w 2018 roku: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Spółka kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest na podstawie modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (2019: kurs EUR- 4,2585; 2018: kurs EUR – 4,3000) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisów Reuters lub Bloomberg. Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 35.2.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach.

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównawczym: nie występowało).

	Stan na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

Wartość godziwa i nominalna dla należności i zobowiązań handlowych jest zbliżona.

34.3. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat na dzień 31 grudnia 2019 roku					
	Inwestycje kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczają ce	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	568	(4 594)	-	(4 026)
Przychody/(koszty) z tytułu sprzedaży udziałów	-	5 611	-	-	5 611
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(2 319)	1 489	-	(830)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	172	(21)	-	-	151
Dywidendy	-	3 487	-	-	3 487
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	17 642	17 642
Ogółem zysk/(strata) netto	172	7 732	(3 105)	17 642	22 035

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat na dzień 31 grudnia 2018 roku (przekształcone)					
	Inwestycje kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	1 137	(3 645)	-	(2 508)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	7 387	(2 642)	-	4 745
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	(3)	-	-	(3)
Dywidendy	7	-	-	-	7
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	11 147	11 147
Ogółem zysk/(strata) netto	7	8 521	(6 287)	11 147	13 388

35. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym**35.1. Zastosowane kursy walutowe oraz stopy procentowe**

Poniższa tabela przedstawia zastosowane w sprawozdaniu finansowym wyjściowe stopy procentowe do badania wrażliwości na zmiany:

	wartość
Rok zakończony dnia 31.12.2019	
1M WIBOR	1,6300
3M WIBOR	1,7100
1M EURIBOR	-0,4380
3M EURIBOR	-0,3830
1M LIBOR USD	1,7625
Rok zakończony dnia 31.12.2018	
1M WIBOR	1,6400
3M WIBOR	1,7200
1M EURIBOR	-0,3630
3M EURIBOR	-0,3090
1M LIBOR USD	2,5027

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki. Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. W stosowanych metodach nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do poprzedniego okresu.

Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 7.17 i 7.18.

35.2. Ryzyko stopy procentowej

Spółka nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w poniższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Spółka uznała, że część umów leasingowych ujętych w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF 16 nie podlega analizie ryzyka stopy procentowej. Dotyczy to tych umów, w których stopa dyskonta została wyliczona w oparciu o długoterminowe obligacje Skarbu Państwa i nie jest wrażliwa na zmienność stóp procentowych. Umowy nie objęte analizą dotyczą wieczystego użytkowania gruntów oraz jednej umowy na leasing urządzeń.

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2019 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Udzielone pożyczki	5 574	7 851	346	-	13 771
Kredyty bankowe	-	152 468	-	-	152 468
Leasing finansowy	2 039	1 766	715	21 935	26 455

31 grudnia 2018 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Udzielone pożyczki	5 772	12 098	2 431	-	20 301
Kredyty bankowe	172 111	-	-	-	172 111
Leasing finansowy	632	557	413	-	1 602

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Spółkę wynosiła na dzień 31 grudnia 2019 roku 2,02 % (2018: 2,55 %).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dokonano analizy ryzyka stopy procentowej dla długoterminowego leasingu finansowego oraz długoterminowych kredytów obrotowych. Założono wzrost/spadek ich oprocentowania w skali roku w punktach % (p.p.)– dla LIBOR o 0,18 pkt %, EURIBOR o 0,10 pkt % oraz dla WIBOR o 0,50 pkt %.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

Zobowiązania kredytowe i leasingowe	Wartości narażone na ryzyko	Zmiana punktów % (p.p.)	Wpływ na wynik finansowy brutto
31.12.2019			
Kredyt długoterminowy PLN	126 071	+0,50	10
Kredyt długoterminowy PLN	126 071	-0,50	(10)
Kredyt długoterminowy EUR	23 422	+0,10	(26)
Kredyt długoterminowy EUR	23 422	-0,10	26
Kredyt długoterminowy USD	2 975	+0,18	5
Kredyt długoterminowy USD	2 975	-0,18	(5)
Leasing finansowy PLN	642	+0,50	-
Leasing finansowy PLN	642	-0,50	-
31.12.2018			
Leasing finansowy PLN	970	+0,50	5
Leasing finansowy PLN	970	-0,50	(5)

Analiza wrażliwości na zmiany stopy procentowej dla rachunkowości zabezpieczeń, dla tej analizy przyjęto średnio wzrost /spadek stopy WIBOR o 0,5 pkt % (p.p.), wzrost /spadek stopy EURIBOR o 0,10 pkt % (p.p.).

FX Opcje	Wartości narażone na ryzyko	Zmiana punktów % (p.p.)	Koszt zabezpieczenia
31.12.2019			
3M_WIBOR/ WIBID	30 374	+0,50	8 023
3M_WIBOR/ WIBID	30 374	-0,50	(8 558)
3M_EURIBOR	30 374	+0,10	1 649
3M_EURIBOR	30 374	-0,10	(1 635)
31.12.2018			
3M_WIBOR/ WIBID	25 868	+0,50	(89 293)
3M_WIBOR/ WIBID	25 868	-0,50	92 182
3M_EURIBOR	25 868	+0,25	45 335
3M_EURIBOR	25 868	-0,25	(45 156)

35.3. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez Spółkę sprzedaży lub zakupów w walutach innych, niż jej waluta funkcjonalna. Około 84 % zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych, niż waluta sprawozdawcza Spółki. Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Parametry przyjęte w zaprezentowanej analizie wrażliwości zostały ustalone w oparciu o dostępne prognozy rynkowe dotyczące kształtowania się tych parametrów w okresie najbliższych 12 miesięcy. Różnice między rokiem 2019 i 2018 wynikają ze zmian tych prognoz.

Do analizy przyjęto następujące założenia zmiany kursów walut: dla danych na dzień 31 grudnia 2019 roku przyjęto wzrost / spadek kursu waluty EUR o 4% (4,2585; wzrost 4,4288; spadek 4,0882) , wzrost / spadek kursu waluty USD o 4% (3,7977; 3,9496; 3,6458) dla danych na dzień 31 grudnia 2018: wzrost/spadek kursu EUR o 5% (4,3000;4,5150; 4,0850), wzrost/spadek kursu USD o 2% (3,7597; 3,8949; 3,6845).

FX Opcje	Wartości narażone na ryzyko	Procentowa zmiana kursów	Kapitał rezerwowany z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Koszt zabezpieczenia
31.12.2019				
EUR/PLN	30 374	+4%	(57 452)	16 843
EUR/PLN	30 374	-4%	72 548	(17 061)
31.12.2018				
EUR/PLN	25 868	+5%	(35 720)	(20 495)
EUR/PLN	25 868	-5%	101 990	(29 837)

	Wartości narażone na ryzyko w walucie EUR przeliczone na PLN	Wartości narażone na ryzyko w walucie USD przeliczone na PLN	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto
31.12.2019				
Należności handlowe	96 022	-	+4%	3 841
Pożyczki udzielone	11 761	-	+4%	471
Środki pieniężne	37 342	63	+4%	1 496
Zobowiązania handlowe	(54 735)	(603)	+4%	(2 214)
Kredyty bankowe	(23 422)	(2 975)	+4%	(1 056)
Razem wpływ wzrostu kursów	66 968	(3 515)		2 538
Należności handlowe	96 022	-	-4%	(3 841)
Pożyczki udzielone	11 761	-	-4%	(471)
Środki pieniężne	37 342	63	-4%	(1 496)
Zobowiązania handlowe	(54 735)	(603)	-4%	2 214
Kredyty bankowe	(23 422)	(2 975)	-4%	1 056
Razem wpływ spadku kursów	66 968	(3 515)		(2 538)

	Wartości narażone na ryzyko w walucie EUR po przeliczeniu na PLN	Wartości narażone na ryzyko w walucie USD po przeliczeniu na PLN	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto
31.12.2018				
Należności handlowe	117 775	-	+5%	5 889
Pożyczki udzielone	16 390	-	+5%	1 173
Środki pieniężne	31 968	339	+5%/+2%	1 605
Zobowiązania handlowe	(62 701)	-	+5%	(3 135)
Razem wpływ wzrostu	103 432	339		5 532
Należności handlowe	117 775	-	-5%	(5 889)
Pożyczki udzielone	16 390	-	-5%	(1 173)

Środki pieniężne	31 968	339	-5%/-2%	(1 605)
Zobowiązania handlowe	(62 701)	-	-5%	3 135
Razem wpływ spadku	103 432	339		(5 532)

*w 2018 roku kredyty bankowe były zaciągnięte w PLN stąd nie były narażone na ryzyko kursowe.

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjnie (opis w nocie 7.17)

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdania

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 30 374 tys. zł i w wysokości 14 467 tys. zł została ujęta w kapitale z aktualizacji pochodnych instrumentów finansowych jako wartość wewnętrzna, natomiast kwota 15 907 tys. zł została ujęta jako wartość czasowa w pozycji koszt zabezpieczenia. Wartość wyceny skorygowana o podatek odroczonej i zaprezentowana w kapitałach wyniosła 24 603 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2019 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 17 642 tys. zł i dotyczył realizacji wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018
Wpływy na przychody ze sprzedaży	17 642	11 147
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	17 642	11 147

Rachunkowość zabezpieczeń

Jednym ze strategicznych celów spółki jest minimalizacja ryzyka walutowego rozumianego jako wpływ zmian kursów walutowych na przepływy pieniężne, a tym samym na wynik finansowy Spółki. Spółka w ramach Planu Finansowego, co rok prognozuje miesięczne przychody i wydatki w walutach obcych otrzymując finalnie szereg prognozowanych ekspozycji netto. W celu zabezpieczenia tych prognozowanych ekspozycji przed wpływem istotnej zmiany kursu walutowego Spółka zawiera zerokosztowe symetryczne strategie opcyjne polegające na zakupie opcji put i jednoczesnym wystawieniu opcji call na tę samą ilość jednostek instrumentu bazowego. Opisana strategia eliminuje wpływ ewentualnej zmiany kursu walutowego poniżej kursu wykonania opcji put oraz powyżej kursu wykonania opcji call na wartość ekspozycji wyrażoną w PLN.

Pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje naturalna relacja ekonomiczna oparta na zgodności ryzyka związanego z pozycją zabezpieczaną (ryzyko walutowe) a typem instrumentów zabezpieczających (opcje walutowe). Konstrukcja strategii sprawia, że jej wartość wewnętrzna jako instrumentu zabezpieczającego zmienia się w przeciwnym kierunku niż wartość pozycji zabezpieczanej.

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 7.17. Zgodnie z nimi zmiany wartości wewnętrznej jak i czasowej zabezpieczających kontraktów opcyjnych zalicza się do kapitałów własnych Spółki. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna – porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających ustanowionych powiązań w ramach rachunkowości zabezpieczeń do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Spółka szacuje wskaźnik zabezpieczenia na poziomie 1. Wartość współczynnika wynika bezpośrednio ze strategii zarządzania ryzykiem, zgodnie z którą Spółka szacuje prognozowane przepływy, a następnie część z nich zabezpiecza strategią opcyjną w proporcji 1:1. MSSF 9 wymaga, aby zabezpieczenie było efektywne. Nieefektywność zabezpieczenia oznacza stopień w jakim zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych związanych z instrumentem zabezpieczającym są większe lub mniejsze niż te związane z pozycją zabezpieczaną. Podstawowe źródła nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń stanowią:

- niedopasowanie terminów pieniężnych
- niedopasowanie terminów zapadalności
- niedopasowanie wartości nominalnych zabezpieczenia i pozycji zabezpieczanej.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 27.3. dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła 30 374 tys. zł. Wartość wyceny skorygowana o podatek odroczonej wyniosła 24 603 tys. zł.

Spółka ujmuje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym rachunkowość zabezpieczeń zbieżną z wycenami bankowymi i prezentuje ją jako należność lub zobowiązanie.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	32 000	Opcja Put	07.2017	01-05.2020	4,3500	PKO BP S.A.	2 665
EUR	32 000	Opcja Call	07.2017	01-05.2020	4,7300	PKO BP S.A.	(5)
EUR	52 000	Opcja Put	05.2018	09.2020-04.2021	4,4000	PKO BP S.A.	5 180
EUR	52 000	Opcja Call	05.2018	09.2020-04.2021	4,7580	PKO BP S.A.	(630)
EUR	20 000	Opcja Put	06.2018	05-06.2021	4,4000	PKO BP S.A.	1 803
EUR	20 000	Opcja Call	06.2018	05-06.2021	4,9405	PKO BP S.A.	(240)
EUR	52 000	Opcja Put	11.2018	07-10.2021	4,4000	PKO BP S.A.	4 396
EUR	52 000	Opcja Call	11.2018	07-10.2021	4,9560	PKO BP S.A.	(892)
EUR	30 000	Opcja Put	02.2019	11.2021-01.2022	4,4000	PKO BP S.A.	2 383
EUR	30 000	Opcja Call	02.2019	11.2021-01.2022	4,8300	PKO BP S.A.	(966)
EUR	63 000	Opcja Put	08.2019	02- 07.2022	4,4000	PKO BP S.A.	4 717
EUR	63 000	Opcja Call	08.2019	02- 07.2022	4,8450	PKO BP S.A.	(2 644)
Razem						PKO BP S.A.	15 767
EUR	37 000	Opcja Put	08.2017	01-06.2020	4,4000	mBank S.A.	4 823
EUR	37 000	Opcja Call	08.2017	01-06.2020	4,7110	mBank S.A.	(6)
EUR	39 000	Opcja Put	09.2017	06-09.2020	4,4500	mBank S.A.	6 088
EUR	39 000	Opcja Call	09.2017	06-09.2020	4,8165	mBank S.A.	(54)
EUR	47 000	Opcja Put	04.2018	10.2020-04.2021	4,3500	mBank S.A.	3 341
EUR	47 000	Opcja Call	04.2018	10.2020-04.2021	4,6710	mBank S.A.	(790)
EUR	54 000	Opcja Put	11.2019	08-11.2022	4,4000	mBank S.A.	3 797
EUR	54 000	Opcja Call	11.2019	08-11.2022	4,8720	mBank S.A.	(2 592)
Razem						mBank S.A.	14 607

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

35.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z wiarygodnością kredytową i wypłacalnością klientów, z którymi Spółka zawiera transakcje sprzedaży.

W Spółce funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Następnie uruchomiane są procedury ubezpieczenia danego klienta w ramach zawartych polis ubezpieczenia należności.

Praktycznie wszystkie należności handlowe, z wyjątkiem należności od jednostek powiązanych, są ubezpieczone, bądź zabezpieczone gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. W sporadycznych przypadkach możliwa jest współpraca z klientami na podstawie limitów wewnętrznych, których wielkość każdorazowo wymaga akceptacji Zarządu.

Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

Kwota maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe, w przypadku należności handlowych od jednostek pozostałych, jest ograniczona do wysokości przyznanych limitów wewnętrznych, franszyzy i udziału własnego określonych w warunkach polisy ubezpieczenia należności. Na dzień 31.12.2019 roku oszacowana kwota maksymalnej ekspozycji kredytowej wynosiła 2 187 tys. zł (w 2018 roku 6 090 tys. zł).

W przypadku udzielonych pożyczek, Spółka na bieżąco monitoruje sytuację finansową dłużników. Zabezpieczenie udzielonych pożyczek stanowią weksle in blanco. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek jest równa saldowi należności z tytułu pożyczek zaprezentowanym w nocie 25.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

35.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia instrumenty finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku wg daty ich zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

31 grudnia 2019	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Opcje walutowe	16 924	13 450	-	-	30 374
Udzielone pożyczki	5 574	7 851	346	-	13 771
Kredyty bankowe	-	(152 468)	-	-	(152 468)
Leasing finansowy	(2 039)	(1 766)	(715)	(21 935)	(26 455)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(133 805)	-	-	-	(133 805)
	(113 346)	(132 933)	(369)	(21 935)	(268 583)
Otrzymane odsetki od pożyczek	141	81	2	-	224
Odsetki od kredytów bankowych	-	-	-	-	-
Odsetki od leasingu	(914)	(848)	(2 400)	(35 773)	(39 935)

31 grudnia 2018	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Opcje walutowe	17 119	8 749	-	-	25 868
Udzielone pożyczki	5 772	12 098	2 431	-	20 301
Kredyty bankowe	(172 111)	-	-	-	(172 111)
Leasing finansowy	(632)	(557)	(413)	-	(1 602)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(136 415)	-	-	-	(136 415)

	(286 267)	20 290	2 018	-	(263 959)
Otrzymane odsetki od pożyczek	237	164	10	-	411
Odsetki od kredytów bankowych	-	-	-	-	-
Odsetki od leasingu	(75)	(30)	(10)	-	(115)

36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto.

	31.12.2019	31.12.2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki	152 468	172 111
Leasing finansowy	26 455	1 602
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	182 037	183 557
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(44 641)	(34 878)
Zadłużenie netto	316 319	322 392
Kapitał podstawowy	23 931	23 931
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	114 556
Pozostałe kapitały rezerwowe	393 145	395 679
Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i koszt zabezpieczenia	24 603	20 953
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	2 354	2 354
Zyski zatrzymane	9 039	9 954
Różnice kursowe z przeliczenia	(544)	(661)
Kapitał razem	566 011	565 693
Kapitał i zadłużenie netto	882 330	888 085
Wskaźnik dźwigni finansowej	35,85%	36,30 %

36.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin

Na dzień bilansowy Program Motywacyjny wprowadzony na lata 2014-2016 dla Członków Zarządu zakończył się i nie występują żadne inne programy motywacyjne oparte na akcjach.

36.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale jednostki została przedstawiona w nocie 27.1.

36.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

36.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki:

	Okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Wynagrodzenie Zarządu, w tym:	8 363	8 699
w przedsiębiorstwie Emitenta	7 812	8 079
Maciej Formanowicz	2 938	2 284
Klaus Dieter Dahlem	1 383	1 098
Maria Florczuk	1 067	765
Mariusz Gazda	1 067	848
Andreas Disch	1 357	947
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	551	620
Maciej Formanowicz	551	537

Rada Nadzorcza:	384	356
Zbigniew Sebastian	84	84
Stanisław Krauz	60	60
Tomasz Domagalski	-	28
Bernard Woźniak	60	60
Jerzy Smardzewski	60	60
Piotr Szczepiórkowski	60	32
Jacek Tucharz	60	32

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	7 408	8 673
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	77	12
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	20	21
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem Członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	7 505	8 706

36.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

37. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień roku kształtowało się następująco:

	2019	2018
Zarząd Spółki	5	5
Administracja	265	267
Dział sprzedaży	407	405
Pion produkcji	2 246	2 339
Pozostali	165	168
Razem	3 088	3 184

38. Zdarzenia następujące po dacie bilansu

W dniu 14 stycznia 2020 roku Spółka zawarła aneks z ING Bank Śląski S.A. dotyczący akredytywy wystawionej na rzecz ICICI Bank India w celu zabezpieczenia umowy kredytowej spółki Forte Furniture India zwiększający kwotę udzielonej akredytywy z 1 900 tys. EUR do 3 800 tys. EUR (równowartość 16 182 tys. zł).

W dniu 2 marca 2020 roku Spółka otrzymała wnioski z przeprowadzonej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015-2017. Przedstawiona we wnioskach kwota zaległości podatkowej wyniosła 3 400 tys. zł, a szacowana wielkość odsetek ok 800 tys. zł. Po analizie wniosków pokontrolnych, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie składaniu skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w zakresie ustalonej zaległości podatkowej.

W dniu 28 lutego 2020 roku został utworzona i zarejestrowana nowa spółka zależna FORTE MOBILA S.L.R z siedzibą w Bacau, w Rumunii.

Zarząd FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. już od początku marca 2020 r. podjął szereg działań mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 i jego wpływu na działalność całej Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W pierwszych dniach marca br. gdy jeszcze w Polsce nie były podejmowane żadne działania administracyjne związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, w Spółce i podmiotach z Grupy Kapitałowej FORTE został powołany specjalny zespół na czele z członkami Zarządu, który na bieżąco monitorował i nadal monitoruje sytuację związaną z rozwojem pandemii. Zespół w szczególności w celu zapewnienia pracownikom i partnerom biznesowym bezpieczeństwa oraz w trosce o ich zdrowie, wprowadził 4 stopniową matrycę zarządzania ryzykiem. Obejmuje ona wytyczne i zalecenia mające zapewnić bezpieczną i higieniczną współpracę z kontrahentami, partnerami biznesowymi oraz bezpieczne środowisko pracy, odpowiedni sprzęt i środki ochrony umożliwiające pracę zapewniającą wysoki poziom ochrony przed zakażeniem koronawirusem.

Zarząd FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. mając na uwadze aktualną sytuację zarówno w Polsce jak i w całej Europie związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19, w uzgodnieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi, podjął decyzję o przestoju ekonomicznym w miesiącu kwietniu 2020 r. Emitent liczy się z możliwością jego przedłużenia w zależności od rozwoju sytuacji dot. ogłoszonego stanu epidemii i zmiany warunków rynkowych w Europie i na obsługiwanych przez Emitenta rynkach zbytu.

Negatywny wpływ pandemii w Europie, czyli naszym głównym rynku zbytu, Spółka odczuła już w miesiącu marcu 2020 r. gdy obroty spadły o około 50% w stosunku do miesiąca lutego 2020 i ponad 50% względem marca 2019. Zmusiło to Emitenta już w trzeciej dekadzie marca br. do wprowadzenia przestoju produkcyjnego na skutek zakazu i/lub ograniczenia przez rządy poszczególnych państw europejskich (w tym Polski) działalności sklepów meblowych i centrów handlowych.

Obecnie FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. wciąż realizuje zamówienia odbiorców (głównie są to sprzedawcy internetowi), którzy wyrazili gotowość odbioru swoich zamówień oraz prowadzi działalność sprzedażową w takim zakresie, na jaki pozwalają aktualnie obowiązujące regulacje prawne. Stanowi to jednak niecałe 10 % obrotu jaki Spółka zazwyczaj realizuje w tym okresie.

W związku z niemalże całkowitym zatrzymaniem sprzedaży, Zarząd Spółki podjął działania mające na celu zapewnienie trzech strategicznych celów:

1. Zapewnienie pracownikom i partnerom biznesowym bezpieczeństwa;
2. Zapewnienie Spółce i podmiotom z Grupy Kapitałowej FORTE dostępu do środków, które pozwolą na całkowite wstrzymanie działalności przez okres 4-5 miesięcy. Jednakże nawet najgorsze scenariusze zakładane przez kierownictwo nie przewidują całkowitego zatrzymania produkcji i sprzedaży przez cały ten okres.
3. Zapewnienie możliwości szybkiego powrotu do pełnej zdolności produkcyjnej i obsługi klientów, gdy tylko zmiany w sytuacji na rynku pozwolą klientom na wznowienie działalności.

Spółka podejmuje następujące działania, aby zrealizować cel nr 2:

- Maksymalne ograniczenie kosztów działalności m.in. poprzez zakończenie współpracy z Agencjami Pracy Tymczasowej i zakończenie współpracy z osobami świadczącymi pracę na podstawie umów zawartych na czas określony;
- Obniżenie wynagrodzeń pracowników zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi;
- Wstrzymanie wszystkich wydatków inwestycyjnych przewidzianych w II i III kwartale 2020 r., których brak realizacji nie wpłynie znacząco na możliwości działalności operacyjnej Spółki;
- FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. będąca jednocześnie Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej, uzgodniła z Bankami wstrzymanie spłat kredytów inwestycyjnych w spółkach należących do Grupy, tj. Tanne Sp. z o.o., Forte Brand Sp. z o.o. i Dystri FORTE Sp. z o.o., w kwartale II i III br., co pozwoli zatrzymać ponad 43 MPLN gotówki. Na koniec marca 2020 Jednostka Dominująca miała do dyspozycji 86 MPLN wolnych limitów kredytowych, które będą istotnym źródłem finansowania dla Grupy Kapitałowej.

- FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. jak i Spółki z Grupy Kapitałowej starają się wykorzystać wszelkie możliwości pozyskania wsparcia oferowanego przez tzw. program „Tarczy antykryzysowej” zarówno na poziomie centralnym jak i samorządowym. Dotyczyć to będzie w szczególności umorzenia/wstrzymania opłat podatków lokalnych, prolongatę na okres po pandemii spłaty ZUS bieżącego, wykorzystanie dopłat do wynagrodzeń pracowników w czasie przestoju ekonomicznego oraz dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy, jak i dofinansowanie do składek ZUS.
- Negocjacje z dostawcami w celu prolongaty spłat bieżących płatności.

Zarząd Spółki zmierzając do realizacji celu 3 wskazanego powyżej, podjął decyzję, aby wszelkie działania związane z redukcją kosztów nie dotyczyły obszarów kluczowych dla kontynuacji sprawnej działalności Grupy Kapitałowej w okresie ponownego wznowienia regularnej działalności, co przede wszystkim dotyczy personelu w poszczególnych elementach łańcucha wartości.

Zarząd Spółki na bieżąco analizuje i opracowuje scenariusze działania biorąc pod uwagę w szczególności zapewnienie sprawnego i szybkiego uruchomienia produkcji oraz natychmiastowe zwiększenie ilości realizowanych zamówień i wysyłek gdy tylko pojawi się na nie zapotrzebowanie.

Zarząd FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. szacuje, że miesięczne wydatki na utrzymanie spółek z Grupy Kapitałowej, które pozwolą na realizację celu 2 wyniosą 12-17 MPLN w zależności od wysokości pomocy jaką ewentualnie mogłyby uzyskać spółki z Grupy Kapitałowej wykorzystując wszystkie dostępne opcje w ramach tzw. pakietu pomocowego tarczy antykryzysowej.

Jednocześnie Zarząd FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. nie jest w stanie na moment publikacji raportu oszacować rozmiaru wpływu pandemii na sytuację finansową i operacyjną Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. głównie z uwagi na uzależnienie od czynników, które pozostają poza jej kontrolą oraz z uwagi na wyjątkowo dużą niepewność i zmienność sytuacji rynkowej związanej z brakiem dokładnych informacji na temat czasu trwania zagrożenia epidemicznego i skali wszystkich ograniczeń z tym związanych, a także ich skutków gospodarczych po ustaniu zagrożenia. Zarząd zapewnia, że analizuje sytuację na bieżąco i w zależności od okoliczności i potrzeb, zarówno Spółka jak i spółki należące do Grupy Kapitałowej będą gotowe, aby wznowić produkcję w najkrótszym możliwym terminie.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Główny Księgowy

Anna Wilczyńska

Podpisy Członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Maciej Formanowicz

Członek Zarządu

Maria Małgorzata Florczuk

Członek Zarządu

Klaus Dieter Dahlem

Członek Zarządu

Mariusz Jacek Gazda

Członek Zarządu

Andreas Disch

Ostrów Mazowiecka, dnia 16 kwietnia 2020 roku